

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرچینې

فوق العاده ګڼه

- اطلاعاتو ته د لاسرسۍ قانون • قانون د سترسۍ به اطلاعات
- د ملکي لوړو زده کړو د قانون • تعدیل و ایزاد در برخی از مواد
- د ځینو مذهبو ته د ایداد انان ته د بلات شایې ماکدی

تاریخ نشر: (۱۱) حمل سال ۱۳۹۷ هـ. ش
نمبر مسلسل: (۱۲۹۷)

د خپرېدو نېټه: ۱۳۹۷ هـ. ش کال د وري د میاشتې (۱۱)
پرله پسې نمبر: (۱۲۹۷)

د امتياز خاوند: د عدليې وزارت
مسئول چلوونکي: قانونمل محمدرحيم "دقيق"
۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷
د دفتر تيلفون: ۰۷۵۲۰۵۲۷۰۹
مرستيال: نورعلم ۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸
مهتم: محمد جان ۰۷۸۳۳۰۶۹۸۲
وب سايټ: www.moj.gov.af

قيمت اين شمارة: (۲۴، ۶۴) افغانۍ
تيراژ چاپ: (۳۰۰۰) جلد
تعداد صفحات به شمول پشتي: (۸۸) صفحه
مطبعة: بهير
آدرس: وزارت عدليه، رياست نشرات و ارتباط عامه، چهارراهي پشتونستان، کابل

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

فرمان تقنیني

رئيس جمهوري اسلامي

افغانستان در مورد توشیح قانون

دسترسى به اطلاعات

شماره: (۲۵۶)

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

ماده اول:

به تأسى از احكام جزء ۱۶ ماده شصت و چهارم و ماده هفتاد و نهم قانون اساسى افغانستان، قانون دسترسى به اطلاعات را كه به اساس مصوبه شماره (۱۹) مؤرخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ كابينه جمهورى اسلامى افغانستان به داخل (۶) فصل و (۴۱) ماده تصويب گردیده است، توشیح مى دارم.

ماده دوم:

وزير عدليه و وزير دولت در امور پارلمانى موظف اند، متن قانون دسترسى به اطلاعات و اين فرمان را در خلال مدت (۳۰) روز از

اطلاعاتو ته دلاسرسي د قانون د

توشیح په هکله د افغانستان

اسلامي جمهوريت د رئيس

تقنيني فرمان

گڼه: (۲۵۶)

نېټه: ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د څلورشمې مادې د ۱۶ جزء او د نهه اويايمې مادې د حکمونو له مخې اطلاعاتو ته د لاسرسي قانون چې د افغانستان اسلامي جمهوريت د کابينې د ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ نېټې (۱۹) گڼه مصوبې پر بنسټ د (۶) فصلونو او (۴۱) مادو په دننه کې تصويب شوى ده، توشیح کوم.

دوه يمه ماده:

د عدليې وزير او په پارلمانې چارو کې د دولت وزير مکلف دي، اطلاعاتو ته د لاسرسي قانون متن او دغه فرمان د ملي شوري د لومړنۍ غونډې

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

تاريخ انعقاد نخستين جلسه
شورای ملی به آن شورا تقديم
نمايند.

ماده سوم:

اين فرمان از تاريخ توشيح
نافذ و همراه با مصوبه
كابينه جمهوري اسلامي افغانستان
و متن قانون مذکور در جريده رسمي
نشر گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

له جوړېدو څخه د (۳۰) ورځو
مودې په ترڅ کې هغې شوري ته
وړاندې کړي.

درېمه ماده:

دغه فرمان د توشيح له نېټې څخه
نافذ او د افغانستان اسلامي
جمهوريت د کابينې له مصوبې او
نوموړي قانون له متن سره يوځای
دې، په رسمي جريده کې خپور شي.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوريت رئيس

رسمي جريده

مسلل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

مصوبه

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان

در مورد طرح قانون

دسترسی به اطلاعات

شماره: (۱۹)

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

به تأسی از حکم ماده هفتاد و نهم

قانون اساسی افغانستان، طرح

قانون دسترسی به اطلاعات به

داخل (۶) فصل و (۴۱) ماده در

جلسه مؤرخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان

تصویب گردید.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

اطلاعاتو ته د لاسرسي د قانون د

طرحي په هکله د افغانستان اسلامي

جمهوريت د کابينې

مصوبه

کڼه: (۱۹)

نېټه: ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

د افغانستان د اساسي قانون د

ننه اويایمي مادې د حکم له مخې،

اطلاعاتو ته د لاسرسي د قانون طرحه

د افغانستان اسلامي جمهوريت د

کابينې د ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ نېټې په

غونډه کې د (۶) فصلونو او (۴۱)

مادو په دننه کې تصویب شوه.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوريت رئيس

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

فهرست مندرجات قانون دسترسی به اطلاعات فصل اول احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۷.....	مبنی	ماده اول:
۷.....	اهداف	ماده دوم:
۸.....	اصطلاحات	ماده سوم:
۱۰.....	اختصار نام	ماده چهارم:

فصل دوم طرز دسترسی به اطلاعات

۱۰.....	حق دسترسی به اطلاعات	ماده پنجم:
۱۱.....	تقاضای اطلاعات	ماده ششم:
۱۲.....	حمایت اشخاص	ماده هفتم:
۱۲.....	میعاد رایۃ ۱ اطلاعات	ماده هشتم:
۱۳.....	مصارف رایۃ اطلاعات	ماده نهم:
۱۴.....	روش رایۃ اطلاعات	ماده دهم:
۱۵.....	رایۃ اطلاعات از طریق مصاحبه	ماده یازدهم:

فصل سوم اطلاع رسانی

۱۶.....	مسؤولین اطلاع رسانی	ماده دوازدهم:
۱۷.....	وظایف مسؤول اطلاع رسانی	ماده سیزدهم:
۱۹.....	رد تقاضای اطلاعات	ماده چهاردهم:

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

۲۰.....	نشر سالانه اطلاعات	ماده پانزدهم:
۲۳.....	ممنوعيت ها	ماده شانزدهم:
۲۶.....	ارايه گزارش	ماده هفدهم:

فصل چهارم

کمیسیون

۲۷	ايجاد کمیسیون	ماده هجدهم:
۲۷.....	شرایط عضویت کمیسیون	ماده نوزدهم:
۲۸.....	ايجاد کمیته گزینش	ماده بیستم:
۳۱	انتخاب رئیس، معاون و منشی	ماده بیست و یکم:
۳۱.....	وظایف و صلاحیت های کمیسیون	ماده بیست و دوم:
۳۳.....	تدویر جلسات کمیسیون	ماده بیست و سوم:
۳۴.....	تطبیق تصمیم کمیسیون	ماده بیست و چهارم:
۳۴.....	دفتر کمیسیون	ماده بیست و پنجم:
۳۴.....	حالات از دست دادن عضویت	ماده بیست و ششم:
۳۶.....	عزل عضو کمیسیون	ماده بیست و هفتم:
۳۶.....	محدودیت ها	ماده بیست و هشتم:
۳۷.....	دارالانشای کمیسیون	ماده بیست و نهم:
۳۸.....	بودجه کمیسیون	ماده سی ام:
۳۹.....	حقوق و امتیازات	ماده سی و یکم:

فصل پنجم

شکایات

۳۹.....	حق شکایت	ماده سی و دوم:
۴۰.....	شکایت متقاضی	ماده سی و سوم:

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

رسيدگي به شكايت..... ۴۱	ماده سي و چهارم:
تخلفات و مؤيدات تأديبي..... ۴۳	ماده سي و پنجم:
مصنويت اشخاص..... ۴۵	ماده سي و ششم:
فصل ششم	
احكام متفرقه	
تحويل مبالغ..... ۴۵	ماده سي و هفتم:
اقدامات مديريتي..... ۴۶	ماده سي و هشتم:
ارجحيت..... ۴۶	ماده سي و نهم:
وضع لوايح و طرز العمل ها و رهنمود ها..... ۴۶	ماده چهل:
انفاذ..... ۴۷	ماده چهل و يك:

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

قانون دسترسی به

اطلاعات

فصل اول

احکام عمومی

اطلاعاتو ته د لاسرسي

قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

ماده اول:

این قانون به تأسی از حکم فقره (۳) ماده پنجاهم قانون اساسی افغانستان، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

۱- تأمین حقوق دسترسی اشخاص حقیقی و حکمی به اطلاعات از ادارات.

۲- حصول اطمینان از شفافیت تقویت فرهنگ اطلاع رسانی، مشارکت مردم در حکومت داری و حساب دهی از اجراءات ادارات و مبارزه علیه فساد اداری.

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د پنځوسمې مادې د (۳) فقرې د حکم له مخې، وضع شوی دی.

موخې

دوه یمه ماده:

د دې قانون موخې عبارت دي له:

۱- له ادارو څخه اطلاعاتو ته د حقيقي او حکمي اشخاصو د لاسرسي د حق تأمینول.

۲- د اطلاع رسونې د فرهنگ د پیاوړتیا له شفافیت څخه د ډاډ ترلاسه کول، په حکومتولي کې د خلکو مشارکت او د ادارو له اجراءاتو څخه حساب ورکونه او د اداري فساد پر خلاف مبارزه.

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

۳- رعايت ماده نژدهم اعلاميه
جهاني حقوق بشر با نظر داشت
ماده سوم قانون اساسي
افغانستان.

۴- تنظيم طرز تقاضا و ارايه
اطلاعات.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتي در اين قانون مفاهيم
ذيل را افاده مي نمايد:

۱- اطلاعات: هر نوع سند و معلومات
ضبط شده يا ثبت شده، نوشتاري،
تصويري، صوتي، نمونه يا مودل
مي باشد.

۲- اطلاعات شخصي: معلومات
منحصر به شخص است شامل
نام، تخلص، آدرس محل سکونت و
محل کار، وضعيت زندگي
شخصي و خانوادگي، اسناد صحي،
يادداشت ها، مراسلات، داد و ستد،
حساب بانكي، رمز عبور و ساير
اطلاعاتي که به وظائف رسمي وي

۳- د افغانستان د اساسي قانون د
درېمې مادې په پام کې نيولو سره د
بشر د حقوقو د نړيوالې اعلاميې د
نولسمې مادې رعايتول.

۴- د اطلاعاتو د غوښتنې او وړاندې
کولو د څرنگوالي تنظيمول.

اصطلاحگاني

درېمه ماده:

په دې قانون کې دغه اصطلاحگاني
لاندې مفاهيم افاده کوي:

۱- اطلاعات: هر ډول ضبط شوي يا
ثبت شوي، ليکل شوي، انځوريز،
غږيز، نمونه يا مودل سند او معلومات
دي.

۲- شخصي اطلاعات: په شخص پورې
منحصر معلومات دي چې د نوم،
تخلص، د اوسېدو د ځای او د کار د
ځای پته، د شخصي او کورني ژوندانه
وضعيت، روغتيايي سندونه، يادښتونه،
مراسلات، راکړې ورکړې، بانکي
حساب، د تېرېدو رمز او نور هغه
اطلاعات پکې شامل دي چې د هغه په

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

رسمي دندو پورې اړه ونلري.

۳- غوښتونکي: هغه حقيقي يا حکمي شخص دی چې له ادارو څخه د اطلاعاتو غوښتنه کوي.

۴- خپرول: د اطلاعاتو خپرول په داسې ډول دي چې د عامو خلکو لپاره د لاسرسي اوگتې اخيستني وړ وي.

۵- د اطلاعاتو د غوښتنې فورم: هغه مطبوع يا برېښنايي پاڼه ده چې د غوښتونکي د مطالباتو د درج په منظور، د دې قانون له حکمونو سره سم د هغه په واک کې ورکول کېږي.

۶- ادارې: د جمهوري رياست، ملي شوري، قضائيه قوې، وزارتونه، لوی رياستونه، خپلواک دولتي کمپسيونونه، سيمه ييزې ادارې، ولايتي، د ولسواليو او د کليو شوري ګانې، ښاروالۍ، د ښاروالو مجلسونه، تصدۍ، دولتي او مختلط شرکتونه او نورې هغې ادارې او بنسټونه پکې شامل دي چې د قانون پر بنا فعاليت کوي، دي. هر سازمان يا بنسټ چې له ذکر شوو ادارو څخه د يوې په واسطه کنترول يا تمویلېږي يا د

ارتباط نداشتنه باشد.

۳- متقاضی: شخص حقيقي يا حکمي است که اطلاعات را از ادارات تقاضا می نماید.

۴- نشر: انتشار اطلاعات به شکلي است که قابل دسترس و استفاده برای عامه مردم باشد.

۵- فورم تقاضای اطلاعات: ورق مطبوع يا الکترونيکی است که به منظور درج مطالبات متقاضی، مطابق احکام اين قانون بدسترس وی گذاشته می شود.

۶- ادارات: شامل ادارات رياست جمهوری، شورای ملی، قوه قضائيه، وزارت ها، رياست های عمومي، کميسيون های مستقل دولتي، ادارات محلي، شوراهاى ولايتي، ولسوالۍ و قريه، شاروالۍ ها، مجالس شاروالۍ ها، تصدى ها، شرکت های دولتي و مختلط و ساير ادارات و نهادهایی که بر مبنای قانون فعاليت می نمایند، می باشند. هر سازمان يا نهادی که توسط یکی از ادارات مذکور کنترول يا

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

تمويل می گردد يا ملکيت آنها باشد که امور عامه را انجام می دهد، شامل اين تعريف می گردد.

اختصار نام

ماده چهارم:

کمیسیون دسترسی به اطلاعات در این قانون به نام کمیسیون یاد می گردد.

فصل دوم

طرز دسترسی به

اطلاعات

حق دسترسی به اطلاعات

ماده پنجم:

(۱) متقاضی، حق دسترسی به اطلاعات را طبق احکام این قانون از ادارات دارا می باشد.

(۲) ادارات مکلف اند، طبق احکام مندرج این قانون، اطلاعات را به دسترس متقاضی و عامه مردم قرار دهند.

هغوی ملکيت وي چې عامه چارې ترسره کوي، په دې تعريف کې شاملېږي.

د نوم لنډيز

خلورمه ماده:

په دې قانون کې اطلاعاتو ته د لاسرسي کمېسیون، د کمېسیون په نامه يادېږي.

دوه یم فصل

اطلاعاتو ته د لاسرسي

څرنگوالی

اطلاعاتو ته د لاسرسي حق

پنځمه ماده:

(۱) غوښتونکی، د دې قانون له حکمونو سره سم له ادارو څخه اطلاعاتو ته د لاسرسي حق لري.

(۲) ادارې مکلفې دي، په دې قانون کې له درج شوو حکمونو سره سم، اطلاعات د غوښتونکي او عامه خلکو په واک کې ورکړي.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

د اطلاعاتو غوښتنه

شپږمه ماده:

(۱) غوښتونکی کولای شي د اطلاعاتو د ترلاسه کولو په منظور د اطلاعاتو لیکلې غوښتنلیک برابر یا د اطلاعاتو د غوښتنې فورم ډک او د ادارې اړوندې مرجع ته مراجعه وکړي.

(۲) د اطلاعاتو د غوښتنې فورم او د هغه محتوي د کمپسيون په واسطه برابرېږي او په مطبوع او برېښنايي شکل په وړيا ډول د عامه په لاسرسۍ کې ورکول کېږي.

(۳) غوښتونکی مکلف نه دی، د اطلاعاتو د غوښتنې لپاره دلایل وړاندې کړي یا د کوم ځانګړي سند نوم واخلي، یوازې د اطلاعاتو د برابرولو او وړاندې کولو لپاره له غوښتونکي څخه لازم معلومات غوښتل کېږي.

(۴) ادارې مکلفې دي، د اطلاعاتو غوښتنې ته په لیکلې یا برېښنايي ډول داسې ځواب وړاندې کړي چې غوښتونکي ته د لاسرسۍ وړ وي.

تقاضای اطلاعات

ماده ششم:

(۱) متقاضی می تواند به منظور کسب اطلاعات درخواست کتبی اطلاعات را ترتیب یا فورم تقاضای اطلاعات را خانه پری و به مرجع مربوط اداره مراجعه نماید.

(۲) فورم تقاضای اطلاعات و محتوای آن توسط کمیسیون ترتیب به شکل مطبوع و الکترونیکی طور رایگان به دسترس عامه قرار می گیرد.

(۳) متقاضی مکلف نیست، برای تقاضای اطلاعات دلایل ارائه نماید یا از سند خاصی نام ببرد، صرف معلومات لازم جهت تهیه و ارائه اطلاعات از متقاضی مطالبه می گردد.

(۴) ادارات مکلف اند، به تقاضای اطلاعات طور کتبی یا الکترونیکی طوری پاسخ ارائه نمایند که به متقاضی قابل دسترس باشد.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

د اشخاصو ملاتړ

اوومه ماده:

ادارې مکلفې دي، هغه اشخاص چې په فساد، ناوړه مدیریت، د عدالت په نه تأمینولو، جنایې سرغړونو، د قانون د نقض، د بشر د حقوقو او په عامه امنیت او د ژوندانه چاپیریال ته د جدې زیان په اړوند اطلاعات افشا کوی تر ملاتړ لاندې ونیسي.

د اطلاعاتو د وړاندې کولو میعاد

اتمه ماده:

(۱) ادارې مکلفې دي، غوښتل شوي اطلاعات په لیکلي یا برېښنایي ډول په لنډه ممکن وخت کې د اطلاعاتو د غوښتنې له نېټې څخه زیات نه زیات د لسو کاري ورځو په موده کې غوښتونکي ته وړاندې کړي. د مؤجه دلایلو د شتون په صورت کې، دغه موده تر لسو نورو کاري ورځو پورې تمدیدېدای شي. د تمدید په صورت کې، اداره دې له غوښتونکي سره اړیکه ونیسي او هغه دې په لیکلي ډول له

حمایت اشخاص

ماده هفتم:

ادارات مکلف اند، اشخاصی را که اطلاعات مربوط به فساد، سوء مدیریت، عدم تأمین عدالت، تخلف جنایی، نقض قانون، حقوق بشر و آسیب جدی به امنیت عامه و محیط زیست را افشا می نمایند مورد حمایت قرار دهند.

میعاد ارایه اطلاعات

ماده هشتم:

(۱) ادارات مکلف اند، اطلاعات تقاضا شده را طور کتبی یا الکترونیکی به متقاضی به اسرع وقت حد اکثر در مدت ده روز کاری از تاریخ تقاضای اطلاعات ارائه نمایند. در صورت موجودیت دلایل مؤجه، این مدت الی ده روز کاری دیگر تمدید شده می تواند. در صورت تمدید، اداره با متقاضی تماس گرفته وی را از

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

تمديد و دلايل آن طوركتبي آگاه سازد.

(۲) ادارات مكلف اند، اطلاعات تقاضا شده را كه داراي ارزش خبري باشد به رسانه ها و ژورنالستان به اسرع وقت يا حد اكثر در مدت يك روز كاري از تاريخ تقاضاي اطلاعات، ارائه نمايند.

(۳) ادارات مكلف اند، اطلاعات تقاضا شده را كه براي مصئونيت اشخاص و حفظ جان يا آزادي شخص ضرور باشد، به اسرع وقت يا حداكثر در مدت يك روز كاري از تاريخ تقاضاي اطلاعات، ارائه نمايند.

مصارف ارايه اطلاعات

ماده نهم:

(۱) هرگاه ارايه اطلاعات تقاضا شده ايجاب مصارف را نمايد، متقاضی مكلف است، مصارف آن را تأديه نمايد. در غير آن تقاضا رد

تمديد او د هغه له دلايلو څخه خبر كړي.

(۲) ادارې مكلفې دي، هغه غوښتل شوي اطلاعات چې خبري ارزښت ولري په لنډه ممكن وخت كې يا د اطلاعاتو د غوښتنې له نېټې څخه زيات نه زيات د يوې كاري ورځې په موده كې، رسنيو او ژورنالستانو ته وړاندې كړي.

(۳) ادارې مكلفې دي، هغه غوښتل شوي اطلاعات چې د اشخاصو د مصئونيت او د شخص د ځان يا آزادي د ساتنې لپاره اړين وي، په لنډه ممكن وخت كې يا د اطلاعاتو د غوښتنې له نېټې څخه زيات نه زيات د يوې كاري ورځې په موده كې وړاندې كړي.

د اطلاعاتو د وړاندې كولو لگښتونه

نهمه ماده:

(۱) كه چېرې د غوښتل شوو اطلاعاتو وړاندې كول د لگښتونو غوښتنه وكړي، غوښتونكي مكلف دي، د هغو لگښتونه وركړي، له دې پرته غوښتنه

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

ردېږي.

می گردد.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې په درج شوو لگښتونو کې بیه، د بیا تولید نمونه او غوښتونکي ته د اطلاعاتو استول شامل دي. بیا تولید په لیکلي، غږیز یا انځوریز ډول د اصل سند نقل، له اصل سند څخه کاپي شاملوي. د اطلاعاتو لومړۍ شل پاڼې له دغه حکم څخه مستثنی دي.

(۲) مصارف مندرج فقره (۱) این ماده شامل قیمت، نمونه تولید دوباره و ارسال اطلاعات به متقاضی می باشد. تولید دوباره شامل نقل اصل سند، کاپی از اصل سند طور کتبی، صوتی یا تصویری می باشد. بیست صفحه اول اطلاعات از این حکم مستثنی است.

(۳) د غوښتل شوو اطلاعاتو د لگښتونو اندازه او د هغو د ورکړې ډول په هغې جلا کړنلاره کې چې د کمپسیون له لوري د مالي وزارت په موافقه وضع کېږي، تنظیمېږي.

(۳) اندازه مصارف اطلاعات تقاضا شده و نحوه پرداخت آن در طرز العمل جداگانه که از طرف کمیسیون به موافقه وزارت مالیه وضع می گردد، تنظیم می شود.

د اطلاعاتو د وړاندې کولو تګلاره

لسمه ماده:

(۱) ادارې مکلفې دي، اطلاعات له غوښتنې سره سم غوښتونکي ته وړاندې کړي، په دې شرط چې اصل سند ته زیان ونه رسېږي.

(۲) غوښتونکي کولای شي له لاندې

روش ارایه اطلاعات

ماده دهم:

(۱) ادارات مکلف اند، اطلاعات را طبق تقاضا به متقاضی ارائه نمایند، مشروط براینکه به اصل سند صدمه وارد نگردد.

(۲) متقاضی می تواند به یکی از

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

روش های ذیل اطلاعات را تقاضا
نماید:

۱- نقل اصل سند در ورق یا به شکل
الکترونیکی.

۲- ایجاد فرصت مشاهده اسناد،
مدل ها و نمونه ها در ادارات
مربوط.

۳- کاپی از اصل سند طورکتبی، صوتی
یا تصویری.

۴- رایۀ اطلاعات به شکل صوتی یا
تصویری.

۵- رایۀ نمونه.

ارایۀ اطلاعات از طریق

مصاحبه

مادۀ یازدهم:

ارایۀ اطلاعات از طریق
مصحبه ژورنالستان با
مقامات و کارکنان ادارات، تابع
احکام مندرج مواد ششم، هفتم و نهم
این قانون نمی باشد.

تگلارو خخه په یوه د اطلاعاتو غوښتنه
وکړي:

۱- په پاڼه کې یا په برېښنایي ډول د
اصل سند نقل.

۲- په اړوندو ادارو کې د سندونو،
موډلونو او نمونو د کتنې د فرصت
را منځته کول.

۳- په لیکلي، غږیز یا انځوریز ډول له
اصل سند خخه کاپي.

۴- په غږیز یا انځوریز ډول د اطلاعاتو
وړاندې کول.

۵- د نمونې وړاندې کول.

د مرکې له لارې د اطلاعاتو

وړاندې کول

یوولسمه ماده:

له مقاماتو او د ادارو له کارکوونکو
سره د ژورنالستانو د مرکو له لارې د
اطلاعاتو وړاندې کول د دې قانون په
شپږمه، اتمه او نهمه مادو کې د درج
شوو حکمونو تابع نه دي.

رسمي جريدہ

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

درېم فصل

اطلاع رسونه

د اطلاع رسونې مسؤولين

دوولسمه ماده:

(۱) ادارې مکلفې دي، اطلاعاتو ته د لاسرسي د حق د تأمینولو په مقصد د دندو له لایحې سره سم د اطلاع رسونې مسؤولي مراجع او اړوند کارکوونکي، مشخص او توظیف کړي. (۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوې د اطلاع رسونې مسؤولي مراجع، مکلفې دي، د اطلاع رسونې د مسؤل او نورو اړوندو کارکوونکو هويت له جزئیاتو سره (د اړیکې شمېره، برېښنا لیک، پته او داسې نور) د پوهاوي لپاره د عامه خلکو په لاسرسي کې ورکړي. (۳) د اطلاع رسونې مسؤل کولای شي د اړتیا په صورت کې، د اطلاعاتو د برابرولو لپاره د اړوندې ادارې له کارکوونکو څخه د همکارۍ غوښتنه وکړي او د ادارې کارکوونکي په همکارۍ مکلف دي.

فصل سوم

اطلاع رسانی

مسؤولین اطلاع رسانی

ماده دوازدهم:

(۱) ادارات مکلف اند، به منظور تأمین حق دسترسی به اطلاعات، مراجع مسؤول اطلاع رسانی و کارکنان مربوط را طبق لایحه وظایف، مشخص و توظیف نمایند. (۲) مراجع مسؤول اطلاع رسانی مندرج فقره (۱) این ماده، مکلف اند، هويت مسؤول اطلاع رسانی و سایر کارکنان مربوط را با جزئیات (شماره تماس، ایمیل، آدرس و امثال آن) جهت آگاهی به دسترس عامه مردم قرار دهند. (۳) مسؤول اطلاع رسانی می‌تواند در صورت ضرورت، جهت تهیه اطلاعات از کارکنان اداره مربوط مطالبه همکاری نموده و کارکنان اداره مکلف به همکاری می‌باشند.

رسمي جريدہ

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

د اطلاع رسوني د مسؤل دندې

ديارلسمه ماده:

(۱) د اطلاع رسوني مسؤل د لاندې دندو لرونکی دی:

۱- د غوښتنې په صورت کې غوښتونکي ته اطلاعاتو د غوښتنې د فورم توضيح کول، په ليکلي يا برېښنايي ډول د غوښتونکي خبرول.

۲- په دې قانون کې له درج شوو حکمونو او اړوندو کړنلارو سره سم د غوښتونکي لاسرسي ته د اطلاعاتو د غوښتنې د فورم ورکول او له هغه سره لازمه همکاري.

۳- په ليکلي ډول د اطلاعاتو د غوښتنې د ترلاسه کولو په وخت کې غوښتونکي ته د رسيد سپارل.

۴- د اطلاعاتو د شتون يا نه شتون په صورت کې، په ليکلي ډول په پنځو کاري ورځو موده کې د غوښتونکي خبرول.

۵- د دې قانون له درج شوو حکمونو سره د اطلاعاتو د وړاندې کولو له

وظايف مسؤل اطلاع رساني

ماده سيزدهم:

(۱) مسؤل اطلاع رساني داراي وظايف ذيل می باشد:

۱- توضيح فورم تقاضای اطلاعات به متقاضی در صورت تقاضا آگاه نمودن متقاضی طورکتي يا الكترونيکي.

۲- بدسترس قرار دادن فورم تقاضای اطلاعات به متقاضی و همکاري لازم با وی مطابق احکام مندرج این قانون و طرز العمل های مربوط.

۳- تسليم رسيد به متقاضی در زمان دریافت تقاضای اطلاعات طورکتي.

۴- در صورت موجوديت يا عدم موجوديت اطلاعات، مطلع نمودن متقاضی در مدت پنج روزکاری طورکتي.

۵- حصول اطمینان از مطابقت ارایه اطلاعات با احکام مندرج این

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

سمون څخه د ډاډ تر لاسه کول.

قانون.

۶- د ادارې په انټرنېټي پاڼو او نورو اړوندو رسنيو کې د اطلاعاتو خپرول.

۶- نشر اطلاعات در صفحات انټرنېټي اداره و ساير رسانه های مربوط.

۷- د هغو نورو دندو تر سره کول چې د اړوندې ادارې له لوري، د اطلاع رسونې د چارو د ښه والي لپاره ورته سپارل کېږي.

۷- انجام ساير وظيفی که از طرف اداره مربوط، جهت بهبود امور اطلاع رسانی به وی سپرده می شود.

(۲) که چېرې غوښتونکي د معلولیت یا بې سوادۍ په سبب ونکړي شي په لیکلي ډول د اطلاعاتو غوښتنه وکړي، د اطلاع رسونې مسؤل مکلف دی د غوښتونکي شفاهي غوښتنه ولیکي، د هغه د لاسلیک یا د ګوتې د ښان له اخیستلو مخکې، د غوښتونکي غوښتنه د هغې د تأیید لپاره په هغې لارې چې د ده لپاره د درک وړ وي، تفهیم کړي.

(۲) هرگاه متقاضی به سبب معلولیت یا بی سوادۍ نتواند طورکټبی تقاضای اطلاعات نماید، مسؤل اطلاع رسانی مکلف است درخواست شفاهی متقاضی را به تحریر در آورده قبل از گرفتن امضاء یا نشان انگشت وی، درخواست متقاضی را جهت تأیید آن به طریقی که برای او قابل درک باشد، تفهیم نماید.

(۳) که چېرې اداره د غوښتل شوو اطلاعاتو د پېژندنې لپاره زیاتو توضیحاتو ته اړتیا ولري، د اطلاع رسونې مسؤل موضوع له غوښتونکي سره تعقیبوي، د هغه د اطلاعاتو غوښتنه لازياته واضح کوي.

(۳) هرگاه اداره جهت شناسایی اطلاعات تقاضا شده به توضیحات بیشتر نیاز داشته باشد، مسؤل اطلاع رسانی موضوع را با متقاضی پیگیری نموده تقاضای اطلاعات وی را واضح تر می سازد.

(۴) که چېرې غوښتل شوي اطلاعات

(۴) هرگاه اطلاعات تقاضا شده در

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

اداره موجود نبوده و واضح باشد که اداره دیگری دارای اطلاعات تقاضا شده است در این صورت اداره مکلف است، تقاضای کتبی اطلاعات را در مدت پنج روز کاری به همان اداره ارسال و متقاضی را از موضوع طور کتبی مطلع نماید.

رد تقاضای اطلاعات

ماده چهاردهم:

(۱) هرگاه تقاضای اطلاعات طور کلی یا قسمی رد شود، مسؤول اطلاع رسانی مکلف است، متقاضی را از دلایل مشخص و قانونی که بنابر آن تقاضای وی رد گردیده، طور کتبی مطلع سازد.

(۲) مسؤول اطلاع رسانی مکلف است در مورد حق شکایت متقاضی بر علیه تصمیم رد تقاضای اطلاعات، به متقاضی آگاهی لازم ارائه نماید.

په اداره کې شتون ونلري او څرگنده وي چې بله اداره غوښتل شوي اطلاعات لري، په دې صورت کې اداره مکلفه ده، د اطلاعاتو لیکلې غوښتنه په پنځو کاري ورځو موده کې هماغه ادارې ته واستوي او غوښتونکي په لیکلې ډول له موضوع څخه خبر کړي.

د اطلاعاتو د غوښتنې ردول

څوارلسمه ماده:

(۱) که چېرې د اطلاعاتو غوښتنه په کلي یا قسمي ډول رد شي، د اطلاع رسونې مسؤول مکلف دی، غوښتونکي په هغو مشخصو او قانوني دلایلو چې د هغو پر بنا د هغه غوښتنه رد شوې ده، په لیکلې ډول خبر کړي.

(۲) د اطلاع رسونې مسؤول مکلف دی د اطلاعاتو د غوښتنې د رد د تصمیم پر وړاندې د غوښتونکي د شکایت د حق په هکله، غوښتونکي ته لازم پوهاوی وړاندې کړي.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

د اطلاعاتو کلي خپرول

پنځلسمه ماده:

(۱) ادارې مکلفې دي، لاندې اطلاعات

لېږتلولې په کال کې يوځل خپاره کړي:

۱- د ادارې تشکيل، دندې او واکونه او د اړوندو اجرااتو رپوټ.

۲- د فرعي برخو، ولايتي

او ساحوي دفترينو او د اړوندو

انکشافې پروژو او برنامو په هکله معلومات.

۳- د ادارې د اړيکې شمېره، برېښنا

ليک، پته او کاري ساعتونه.

۴- د بودجې د سندونو او د مالي او

پلټنې د رپوټونو په ګډون د ادارې مالي وضعيت.

۵- د هغو فورمو په ګډون چې

خدمتونو ته د لاسرسي لپاره بشپړېږي

دهغو مستقيمو خدمتونو جزئيات چې

خلکو ته وړاندې کېږي او د خدمتونو د وړاندې کولو وخت.

۶- د ادارې په استماعيه او مشورتي

غونډو کې د ښاريانو د مشارکت لپاره

نشر سالانه اطلاعات

ماده پانزدهم:

(۱) ادارات مکلف اند، اطلاعات ذيل

را حداقل سال یک مرتبه نشر نمایند:

۱- تشکيل، وظائف و صلاحيت های اداره و گزارش اجراات مربوط.

۲- معلومات در مورد بخش های

فرعي، دفاتر ولايتي و ساحوي، برنامه

ها و پروژه های انکشافی مربوط.

۳- شماره تماس، ايميل، آدرس و

ساعات کاری اداره.

۴- وضعيت مالی اداره به شمول اسناد

بودجه و گزارش های مالی و تفتيش.

۵- جزئيات خدمات مستقيم که به

مردم ارائه می گردد به شمول

فورم هایی که جهت دسترسی خدمات

تکمیل گردد و زمان ارایه خدمات.

۶- معلومات در مورد میکانيزم ها و

طرز العمل ها جهت مشارکت

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

شهروندان در مجالس استماعیه و
مشورتي اداره و گزارش های مربوط.
۷- طرز رسیدگی به تقاضای
اطلاعات و شکایت مستقیم
مردم.

۸- اسناد تقنینی مربوط.

۹- لوایح، طرز العمل ها و رهنمود های
مربوط.

۱۰- نتایج جلسات مشارکتی
شهروندان به شمول مشوره در مورد
طرح قوانین، مقررہ ها، طرز العمل ها و
سایر اسناد تقنینی.

۱۱- قراردادها، پروتوکول ها و
تفاهمنامه های داخلی یا بین المللی
مربوط.

۱۲- اعلانات داوطلبی، اسناد ارزیابی
آفرها، قرارداد های تدارکاتی،
گزارش های پیشرفت اجرای
قراردادها، گزارش تکمیلی قرار دادها،
گزارش تفتیش از تطبیق قرارداد ها و
سایر موارد مربوط قرارداد های
تدارکاتی.

۱۳- پالیسی، ستراتیژی و پلان های

د میکانیزمونو او کړنلارو او اړوندو
رپوټونو په هکله معلومات.

۷- د اطلاعاتو غوښتنې او د خلکو
مستقیم شکایت ته د رسیدگی.
څرنګوالي.

۸- اړونده تقنیني سندونه.

۹- اړوندې لایحې، کړنلارې او
لارښودونه.

۱۰- د قوانینو، مقررو، کړنلارو او
نورو تقنیني سندونو د طرحې په اړوند د
مشورو په ګډون د ښاریانو د مشارکتی
غونډو پایلې.

۱۱- اړوند کورني یا بین المللي
قراردادونه، پروتوکولونه او هوکړه
لیکونه.

۱۲- د داوطلبی اعلانونه، د آفرونو د
ارزونې سندونه، تدارکاتي قراردادونه، د
قراردادونو د اجرا کولو د پرمختګ
رپوټونه، د قراردادونو بشپړیز رپوټ، د
قراردادونو له پلي کولو څخه د پلټنې
رپوټ او په تدارکاتي قراردادونو پورې
اړوند نور موارد.

۱۳- پالیسي، ستراتيژي او اړوند کاري

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

پلانونه.

۱۴- د هغو اطلاعاتو د طبقه بندۍ او

ډول لست چې په واک کې یې لري.

۱۵- د نوم، د اړیکې د شمېرې، برېښنا

لیک او د دفتر د پتې په ګډون د اطلاع

رسونې د مسؤل په هکله معلومات.

۱۶- د دغه قانون د حکمونو له تطبیق

خنځه کلنۍ رپوټ.

۱۷- د کمېسیون په تشخیص نور

اطلاعات.

(۲) ادارې دې د قراردادونو په ګډون

مهم اطلاعات او سندونه له بشپړېدو

وروسته په ډېر لنډ ممکن وخت کې په

داسې ډول د خلکو په واک کې

ورکړي چې د عامه خلکو لپاره د درک

وړ او په آسانۍ سره د لاسرسۍ وړ وي.

(۳) ادارې مکلفې دي، په ښه توګه د

سندونو او اطلاعاتو د ساتنې او د

غوښتونکو په لاسرسۍ کې د هغو د

ورکولو په مقصد، د اطلاعاتو د

مدیریت سیستم او د اطلاعاتو بانک

(ډیټابیس) رامنځته کړي.

(۴) ادارې هغه اطلاعات چې په

کاری مربوط.

۱۴- لست طبقه بندۍ و انواع

اطلاعاتی که در اختیار دارد.

۱۵- معلومات در مورد مسؤول

اطلاع رسانی به شمول نام، شماره

تماس، ایمیل و آدرس دفتر.

۱۶- گزارش سالانه از تطبیق احکام

این قانون.

۱۷- سایر اطلاعات به تشخیص

کمیسیون.

(۲) ادارات اطلاعات و اسناد مهم را

به شمول قرارداد ها به اسرع وقت بعد

از نهایی شدن به گونه در دسترس مردم

قرار دهند که برای عامه مردم قابل

درک و به آسانی قابل دسترس

باشد.

(۳) ادارات مکلف اند، به منظور حفظ

و نگهداشت بهتر اسناد و اطلاعات و

بدسترس قرار دادن آن به متقاضیان،

سیستم مدیریت اطلاعات و بانک

اطلاعات (دیتابیس) را ایجاد

نمایند.

(۴) ادارات اطلاعاتی را که به شکل

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

الکترونیکی به نشر می‌رسانند، قابل تحلیل و عملیات توسط کمپیوتر باشد.

(۵) اشخاص می‌توانند اطلاعاتی که نخست توسط اداره عامه تولید می‌گردد، از آن استفاده نمایند.

ممنوعیت ها

ماده شانزدهم:

(۱) رایۀ اطلاعات در حالات ذیل ممنوع می باشد:

۱- در صورتی که استقلال، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی و امنیت عامه را به خطر مواجه گرداند.

۲- در صورتی که سبب قطع روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی افغانستان با سایر کشورها گردد.

۳- در صورتی که جان و مال شخص به خطر مواجه گردد.

۴- در صورتی که مانع کشف جرم یا مانع جلوگیری از ارتکاب جرم گردد.

بربنسایي ډول يې خپروي، د کمپیوتر په واسطه دې د تحلیل او عملیاتو وړ وي.

(۵) اشخاص کولای شي هغه اطلاعات چې لومړی د عامه ادارې په واسطه تولیدېږي، له هغو څخه ګټه واخلي.

ممنوعیتونه

شپاړسمه ماده:

(۱) په لاندې حالاتو کې د اطلاعاتو وړاندې کول منع دي:

۱- په هغه صورت کې چې خپلواکي، ملي حاکمیت، ځمکنۍ بشپړتیا او عامه امنیت له خطر سره مخامخ کړي.

۲- په هغه صورت کې چې له نورو هېوادونو سره د افغانستان د سیاسي، اقتصادي او فرهنگي اړیکو د پرې کېدو سبب شي.

۳- په هغه صورت کې چې د شخص سر او مال له خطر سره مخامخ شي.

۴- په هغه صورت کې چې د جرم د کشف خنډ یا د جرم د ارتکاب د مخنیوي خنډ شي.

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

- ۵- په هغه صورت کې چې د تورن د کشف، خپرې او تعقيب بهير يا په دې برخه کې د احتياطي تدبيرونو نيول مختل کړي.
- ۶- په هغه صورت کې چې د عادلانه محاکمې يا د حکم د تنفيذ بهير اخلال کړي.
- ۷- په هغه صورت کې چې د شخص خصوصي حريم نقض کړي.
- ۸- په هغه صورت کې چې اطلاعات په سوداگريزو موضوعگانو، شخصي ملکيتونو او بانکي حساب پورې اړه ولري، خو دا چې په قوانينو کې بل ډول تشخيص شوی وي.
- (۲) لاندې حالات د دې مادې د (۱) فقرې په ۷ او ۸ اجزاو کې له درج شوو حکمونو څخه مستثني دي:
- ۱- په هغه صورت کې چې واکمنه محکمه د شخص د اطلاعاتو د افشا کولو په هکله تجويز ونيسي.
- ۲- په هغه صورت کې چې د مؤلف، مصنف، هنرمند او خپرونکي د حقوقو د ملاتړ قانون (کاپي رايټ) او له سيالۍ
- ۵- درصورتی که روند کشف، تحقيق و تعقيب متهم يا اتخاذ تدابير احتياطي در اين زمينه را مختل سازد.
- ۶- درصورتی که روند محاکمه عادلانه يا تنفيذ حکم را اخلال نمايد.
- ۷- درصورتی که حريم خصوصي شخص را نقض نمايد.
- ۸- درصورتی که اطلاعات مربوط به موضوعات تجارتي، ملکيت های شخصي و حساب بانکی بوده، مگر اینکه در قوانين طور دیگری تشخيص شده باشد.
- (۲) حالات ذيل از احکام مندرج اجزای ۷ و ۸ فقره (۱) اين ماده مستثني می باشد:
- ۱- در صورتی که محکمه ذيصلاح در مورد افشای اطلاعات شخصي تجويز اتخاذ نمايد.
- ۲- درصورتی که قانون حمايت حقوق مؤلف، مصنف، هنرمند و محقق (کاپي رايټ) و قانون حمايت از رقابت

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

و ساير اسناد تقينی را نقض
نماید.

(۳) اطلاعات مندرج فقره (۱) اين
ماده در صورتی که منافع عامه
ايجاب نماید به متقاضی ارائه
می گردد.

(۴) منافع عامه مندرج فقره (۱) اين
ماده توسط اداره مربوط تشخيص
می گردد.

(۵) هرگاه اطلاعات تقاضا شده مربوط
به اطلاعاتی باشد که از جانب شخص
ثالث طور سری فراهم شده باشد، اداره
با شخص ثالث جهت معلوم نمودن
رضایت یا عدم رضایت وی در مورد
افشای اطلاعات متذکره تماس برقرار
نماید. در مواردی که وی اعتراض
داشته باشد باید حفظ شود، اما
تصمیمی که آیا اطلاعات تقاضا
شده در محدوده ممنوعیت ها قرار
دارد یا نه، توسط اداره اتخاذ
می گردد.

(۶) اطلاعاتی که بیشتر از بیست سال
قدا مت داشته باشد، هیچ گونه

خنخه د ملاتړ قانون او نور تقينی
سندونه نقض نه کړي.

(۳) د دې مادې په (۱) فقره کې درج
شوي اطلاعات په هغه صورت کې چې
عامه گټې ايجاب کړي، غوښتونکي ته
وړاندې کېږي.

(۴) د دې مادې په (۱) فقره کې درج
شوې عامه گټې د اړوندې ادارې په
واسطه تشخيصېږي.

(۵) که چېرې غوښتل شوي اطلاعات
په هغو اطلاعاتو پورې اړه ولري چې د
ثالث شخص له لوري په سري ډول
برابر شوي وي، اداره دې د نوموړو
اطلاعاتو د افشا کولو په هکله د ثالث
شخص د رضایت یا نه رضایت د
معلومولو لپاره له هغه سره اړیکې
ونيسي. په هغو مواردو کې چې هغه
اعتراض ولري باید وساتل شي، خو هغه
تصميم چې آیا غوښتل شوي اطلاعات د
ممنوعیتونو په محدوده کې دي یا ندي،
د ادارې په واسطه نیول کېږي.

(۶) هغه اطلاعات چې له شلو کلونو
خنخه زیاته مخینه ولري، په هغو باندې

رسمي جريدہ

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

ممنوعیتی بالای آن وضع شده نمی‌تواند. مگر اینکه مدت متذکره در حالات استثنایی به پیشنهاد مسؤول درجه اول اداره که اطلاعات مربوطه در اختیار آن قرار دارد، با تأیید کمیسیون، حد اکثر الی ده سال دیگر تمدید شده می‌تواند.

(۷) هرگاه یک بخش اطلاعات تقاضا شده در محدوده ممنوعیت ها باشد، به استثنای همان بخش، اطلاعات متباقی ارائه گردد.

(۸) ادارات مکلف اند، اسناد مربوط را با نظرداشت محرمیت طبق طرزالعمل جداگانه تصنیف و طبقه بندی نمایند.

ارایه گزارش

ماده هفدهم:

(۱) مراجع مسؤول اطلاع رسانی مکلف اند، گزارش اجراءات سالانه خویش را در مورد تطبیق احکام این قانون به کمیسیون ارائه نمایند.

(۲) طرز ارایه گزارش مندرج فقره

هېڅ ډول ممنوعیت نشي وضع کېدای. خو دا چې دغه موده په استثنایي حالاتو کې د هغې ادارې د لومړۍ درجې مسؤول په وړاندیز چې اړوند اطلاعات یې په واک کې دي د کمېسیون په تأیید، زیات نه زیات تر نورو لسو کلونو پورې تمدیدېدای شي.

(۷) که چېرې د غوښتل شوو اطلاعاتو یوه برخه د ممنوعیتونو په محدوده کې وي، له هماغې برخې پرته، پاتې اطلاعات دې وړاندې شي.

(۸) ادارې مکلفې دي، اړوند سندونه د محرمیت په پام کې نیولو سره له جلا کړنلارې سره سم، تصنیف او طبقه بندي کړي.

د رپوټ وړاندې کول

اووه لسمه ماده:

(۱) د اطلاع رسونې مسؤولې مراجع مکلفې دي، د دې قانون د حکمونو د تطبیق په هکله د خپلو اجراءاتو کلنۍ رپوټ کمیسیون ته وړاندې کړي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

(۱) این ماده در طرز العمل جداگانه که از طرف کمیسیون وضع می‌شود، تنظیم می‌گردد.

فصل چهارم

کمیسیون

ایجاد کمیسیون

ماده هجدهم:

به منظور تأمین حق دسترسی به اطلاعات، کمیسیون مرکب از پنج عضو اعم از زن و مرد مطابق احکام این قانون ایجاد می‌گردد.

شرایط عضویت کمیسیون

ماده نهم:

شخصی به حیث عضو کمیسیون تعیین می‌شود که واجد شرایط ذیل باشد:

۱- تابعیت افغانستان را داشته باشد.

۲- سن سی سالگی را تکمیل نموده باشد.

۳- حداقل دارای سند تحصیلی

درج شوی رپوت د وړاندې کولو څرنگوالی په هغې جلا کړنلاره کې تنظیمېږي چې د کمیسیون له لوري وضع کېږي.

څلورم فصل

کمیسیون

د کمیسیون رامنځته کول

اتلسمه ماده:

اطلاعاتو ته د لاسرسي د حق د تأمینولو په منظور، د دې قانون له حکمونو سره سم د پنځو او نارینه وو په ګډون د پنځو تنو غړو په ترکیب کمیسیون رامنځته کېږي.

د کمیسیون د غړیتوب شرطونه

نولسمه ماده:

هغه شخص د کمیسیون د غړي په توګه ټاکل کېږي چې لاندې شرطونه ولري:

۱- د افغانستان تابعیت ولري.

۲- د دېرش کلنۍ عمر یې بشپړ کړی وي.

۳- لېتولېره د لېسانس د تحصیلي سند

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

- لرونکی وي. لیسانس باشد.
- ۴- له مدني حقوقو څخه په حرمان، جنایت، بشري ضد جرمونو او د اداري فساد په جرمونو محکوم شوی نه وي.
- ۵- پنځه کلنه اړونده کاري تجربه ولري.
- ۶- د ښه شهرت لرونکی وي.
- ۷- د سیاسي ګوند غړیتوب و نه لري.
- ۸- د دولتي ټاکنیزو یا انتصابي مقامونو متصدي نه وي.
- د غوراوي د کمېټې رامنځته کول
- شلمه ماده:
- (۱) د کمېسيون د غړو د ټاکنې په منظور، د غوراوي کمېټه په لاندې ترکیب سره رامنځته کېږي:
- ۱- د اطلاعاتو او فرهنگ وزیر د رئیس په توګه.
- ۲- د سترې محکمې غړی د سترې محکمې د عالي شوري په ټاکنه د غړي په توګه.
- ۳- د ولسي جرګې د ديني، فرهنگي، لیسانس باشد.
- ۴- به حرمان از حقوق مدني، جنایت، جرایم ضد بشري و جرایم فساد اداری محکوم نشده باشد.
- ۵- پنج سال تجربه کاری مرتبط داشته باشد.
- ۶- دارای شهرت نیک باشد.
- ۷- عضویت حزب سیاسی را نداشته باشد.
- ۸- متصدی عهده های انتخابی یا انتصابی دولتی نباشد.
- ایجاد کمیته گزینش
- ماده بیستم:
- (۱) به منظور تعیین اعضای کمیسیون، کمیته گزینش به ترکیب ذیل ایجاد می گردد:
- ۱- وزیر اطلاعات و فرهنگ به حیث رئیس.
- ۲- عضو ستره محکمه به انتخاب شورای عالی ستره محکمه به حیث عضو.
- ۳- عضو کمیسیون امور دیني،

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

- پوهنې او لوړو زده کړو د چارو د کمېسیون غړی د غړي په توګه.
- ۴- د افغانستان د بشر د حقوقو د خپلواک کمېسیون غړی د هغه کمېسیون په ټاکنه د غړي په توګه.
- ۵- د رسنيزې صنفې اتحادیې ټاکل شوی استازی د غړي په توګه.
- ۶- د مدني ټولنې اړوند بنسټونو ټاکل شوی استازی د غړي په توګه.
- ۷- د افغانستان د مدافع وکیلانو د خپلواک انجمن واکمن استازی د غړي په توګه.
- (۲) د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د غوراوي کمېټې سکرتریت په غاړه لري.
- (۳) د غوراوي کمېټه د کمېسیون د غړیتوب د لنډ ژوندلیک د منلو اعلان د کمېټې د لومړۍ غونډې له جوړېدو څخه وروسته په پنځو کاري ورځو موده کې خپروي.
- (۴) د غوراوي کمېټه د رقابتي بهیر له پای ته رسېدو وروسته، د نوماندانو له ډلې څخه، د منلو د اعلان د مودې له
- فرهنگي، معارف و تحصیلات عالي ولسي جرګه به حیث عضو.
- ۴- عضو کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان به انتخاب آن کمیسیون به حیث عضو.
- ۵- نماینده منتخب نهاد های صنفی رسانه ئی به حیث عضو.
- ۶- نماینده منتخب نهاد های مرتبط جامعه مدنی به حیث عضو.
- ۷- نماینده باصلاحیت انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان به حیث عضو.
- (۲) وزارت اطلاعات و فرهنگ سکرتریت کمیته گزینش را به عهده دارد.
- (۳) کمیته گزینش اعلان پذیرش خلص سوانح عضویت کمیسیون را در مدت پنج روز کاری بعد از اولین جلسه کمیته اعلان می نماید.
- (۴) کمیته گزینش از جمله کاندیدان، پانزده تن واجد شرایط را بعد از ختم روند رقابتي،

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

در مدت ده روز کاری بعد از پایان مدت اعلان پذیرش به رئیس جمهوری اسلامی افغانستان معرفی می‌نماید.

(۵) رئیس جمهوری اسلامی افغانستان از میان پانزده تن پنج تن آنها را با نظر داشت تخصص و جنسیت برای دوره اول به حیث اعضای کمیسیون به ترتیب ذیل تعیین می‌نماید:

- ۱- سه عضو برای مدت پنج سال.
- ۲- دو عضو برای مدت سه سال.
- (۶) اعضای کمیسیون در دوره های بعدی برای مدت پنج سال تعیین می‌گردند.
- (۷) اعضای کمیسیون صرف برای یک دوره با نظر داشت حکم فقره های (۵ و ۶) این ماده تعیین می‌گردد.

(۸) اعضای کمیسیون نمی‌توانند، حین تصدی وظیفه به وظایف دیگر اشتغال ورزند. تدریس در مؤسسات تحصیلات عالی از این حکم مستثنی

پای ته رسېدو وروسته، د شرایطو لرونکي پنځلس تنه، په لسو کاري ورځو موده کې د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوررئیس ته معرفي کوي. (۵) د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهور رئیس له پنځلسو تنو څخه پنځه تنه یې د تخصص او جنسیت په پام کې نیولو سره د لومړۍ دورې لپاره د کمېسیون د غړو په توګه په لاندې ترتیب سره ټاکي:

- ۱- درې غړي د پنځو کلونو لپاره.
- ۲- دوه غړي د دریو کلونو لپاره.
- (۶) د کمېسیون غړي په راتلونکو دورو کې د پنځو کلونو لپاره ټاکل کېږي.
- (۷) د کمېسیون غړي ددې مادې د (۵ او ۶) فقرو د حکم په پام کې نیولوسره یوازې د یوې دورې لپاره ټاکل کېږي.

(۸) د کمېسیون غړي نه شي کولی د دندې په وخت کې په نورو دندو لاس پورې کړي، د لوړو زده کړو په مؤسسو کې تدریس له دغه حکم څخه

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

مستثني دی.

د رئیس، مرستیال او منشي ټاکنه

یویشتمه ماده:

کمېسیون په لومړۍ غونډه کې، د خپلو غړو له منځه د کمېسیون رئیس، مرستیال او منشي د دوو کلونو او شپږو میاشتو مودې لپاره انتخابوي. دیوې بلې دورې لپاره دهغوی بیا انتخاب مجاز دی.

د کمېسیون دندې او واکونه

دوه ویشتمه ماده:

کمېسیون د لاندو دندو او واکونو لرونکی دی:

۱- له ادارو څخه اطلاعاتو ته د لاسرسي له بهیر او د هغو د وړاندې کولو له څرنگوالي څخه څارنه.

۲- د غوښتونکو د شکایتونو بررسی.

۳- د اړتیا په صورت کې د ادارو د اطلاع رسونې له مسوولو مراجعو څخه د سندونو غوښتل.

۴- غوښتونکو او ادارو ته د لازمو مشورو وړاندې کول.

می باشد.

انتخاب رئیس، معاون و منشي

ماده بیست و یکم:

کمېسیون در اولین جلسه، رئیس، معاون و منشي کمېسیون را از میان اعضای خویش برای مدت دو سال شش ماه انتخاب می نماید. انتخاب مجدد آنها برای یک دوره دیگر مجاز می باشد.

وظایف و صلاحیت های کمېسیون

ماده بیست و دوم:

(۱) کمېسیون دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

۱- نظارت از پروسه دسترسی به اطلاعات از ادارات و چگونگی رایه آن.

۲- بررسی شکایات متقاضیان.

۳- مطالبه اسناد از مراجع مسؤول اطلاع رسانی ادارات در صورت ضرورت.

۴- رایه مشوره های لازم به متقاضیان و ادارات.

رسمي جريدہ

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

- ۵- د ادارو د اطلاع رسونې د مسؤلو مراجعو د رپوټونو ارزونه.
- ۶- جمهور رئيس او د ملي شوري دواړو مجلسونو ته د کميسيون د فعاليتونو د کلني رپوټ وړاندې کول او د هغو خپرول.
- ۷- د روزنيزو برنامو د دايرولو له لارې په هېواد کې د اطلاع رسونې د فرهنگ پياوړتيا.
- ۸- د کميسيون د فعاليتونو په هکله د عامه پوهاوي لوړول.
- ۹- د کميسيون د تصميمونو خپرول.
- ۱۰- د دې قانون د حکمونو د تطبيق له څرنگوالي څخه څارنه.
- ۱۱- د اړوندو لايحو او کړنلارو تصويبول.
- ۱۲- د ادارو له لوري د اطلاعاتو د تنظيم د څرنگوالي په هکله د اقل حد معيارونو وضع کول.
- ۱۳- په دې قانون کې د درج شوو نورو دندو ترسره کول.
- (۲) د دې مادې په مفهوم څارنه د دې قانون د حکمونو د تطبيق له ډول څخه
- ۵- ارزيايي گزارش مراجع مسؤل اطلاع رساني ادارات.
- ۶- ارايه گزارش سالانه فعاليت هاي کميسيون به رئيس جمهور و مجلسين شوراى ملي و نشر آن.
- ۷- تقويت فرهنگ اطلاع رساني در کشور از طريق تدوير برنامه هاي آموزشي.
- ۸- بلند بردن آگاهي عامه در مورد فعاليت هاي کميسيون.
- ۹- نشر تصاميم کميسيون.
- ۱۰- نظارت از چگونگي تطبيق احکام اين قانون.
- ۱۱- تصويب لوايح و طرزالعمل هاي مربوط.
- ۱۲- وضع حداقل معيارها در مورد چگونگي تنظيم اطلاعات از جانب ادارات.
- ۱۳- انجام ساير وظائف مندرج اين قانون.
- (۲) نظارت به مفهوم اين ماده عبارت از چگونگي تطبيق احکام اين قانون

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

عبارت دی.

(۳) کمپسیون د دې قانون له حکمونو سره سم، په خپلو اجراآتو کې خپلواک دی.

د کمپسیون د غونډو دایرېدل

درويشتمه ماده:

(۱) د کمپسیون عادي غونډې په اونی کې یوځل دایرېږي او فوق العاده غونډې د رئیس د تصمیم پر بنسټ یا د هغو د غړو د یوه ثلث په وړاندیز دایرېدای شي.

(۲) د کمپسیون د غونډو د دایرېدو نصاب د هغه د اکثریت غړو شتون دی.

(۳) د کمپسیون تصمیمونه د حاضر و غړو د رایو د اکثریت پر بنسټ نیول کېږي او د رایو د برابری په صورت کې، هغه لوری چې رئیس ورته رایه ورکړې وي، اکثریت گڼل کېږي خو دا چې په دې قانون کې بل ډول تصریح شوي وي.

(۴) د فعالیت ډول او د کمپسیون په غونډو پورې اړوندې نورې چارې په

می باشد.

(۳) کمپسیون مطابق احکام این قانون در اجراءات خویش مستقل می باشد.

تدویر جلسات کمپسیون

ماده بیست و سوم:

(۱) جلسات عادی کمپسیون در هر هفته یکبار دایر می گردد و جلسات فوق العاده بر اساس تصمیم رئیس یا پیشنهاد یک ثلث اعضای آن دایر شده می تواند.

(۲) نصاب تدویر جلسات کمپسیون حضور اکثریت اعضای آن می باشد.

(۳) تصمیم کمپسیون به اساس اکثریت آرای اعضای حاضر اتخاذ و در صورت تساوی آراء، طرفی که رئیس به آن رای داده باشد، اکثریت شمرده می شود مگر اینکه در این قانون طور دیگری تصریح گردیده باشد.

(۴) طرز فعالیت و سایر امور مربوط به جلسات کمپسیون در طرز العمل

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

جداگانه که از طرف کمیسیون
وضع می‌شود، تنظیم
می‌گردد.

تطبيق تصميم کمیسیون

ماده بیست و چهارم:

(۱) تصمیم کمیسیون نهایی بوده بعد
از ابلاغ قابل تطبيق می‌باشد.
(۲) هرگاه اداره تصمیم کمیسیون را
رعایت ننماید، کمیسیون می‌تواند،
موضوع را به مراجع یا مقامات
ذیصلاح محول نماید.

دفتر کمیسیون

ماده بیست و پنجم:

کمیسیون دارای دفتر مرکزی بوده، در
صورت ضرورت می‌تواند، دفاتر
ساحوی خویش را نیز ایجاد نماید.

حالات از دست دادن

عضویت

ماده بیست و ششم:

(۱) عضو کمیسیون در یکی از حالات
ذیل عضویت خویش را از دست
می‌دهد:

هنگی جلا کرنلاره کی چي د
کمیسیون له لوري وضع کېږي،
تنظیمېږي.

د کمیسیون د تصمیم پلي کول

خلېږي شتمه ماده:

(۱) د کمیسیون تصمیم وروستی دی له
ابلاغ وروسته د پلي کولو وړ دی.
(۲) که چېرې اداره د کمیسیون تصمیم
رعایت نه کړي، کمیسیون کولای شي،
موضوع واکمنو مراجعو یا مقاماتو ته
محول کړي.

د کمیسیون دفتر

پنځه ویشتمه ماده:

کمیسیون د مرکزي دفتر لرونکی دی،
د اړتیا په صورت کې کولای شي، خپل
ساحوي دفترونه هم رامنځته کړي.

د غړیتوب د له لاسه ورکولو

حالات

شپږویشتمه ماده:

(۱) د کمیسیون غړی له لاندې حالاتو
څخه په یوه کې خپل غړیتوب له لاسه
ورکوي:

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

- ۱- د جمهور رئیس له منظوری وروسته لیکلې استعفاء.
- ۲- په داسې ناعلاجو ناروغيو اخته کېدل چې د هغه د دندې د اجراء کولو خنډ شي.
- ۳- له شپږو میاشتو څخه زیات په تنفیذې حبس محکومیت.
- ۴- د غړیتوب د شرطونو د لرلو په اړوند د ناسمو اطلاعاتو وړاندې کول.
- ۵- په کمېسیون کې د کاري مودې بشپړول.
- ۶- د کمېسیون د اړوندو قوانینو، مقررو، لایحو او کړنلارو د حکمونو نه رعیتول.
- (۲) که چېرې د کمېسیون غړی د دې مادې په (۱) فقره کې له درج شوو حالتونو څخه په یوه کې خپل غړیتوب له لاسه ورکړي او د کمېسیون د کار له دورې څخه لږترلږه یو کال پاتې وي، د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د غوراوي کمیټه په لسو کاري ورځو موده کې ددې قانون د شلمې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي ترکیب
- ۱- استعفاي کتبي بعد از منظوری رئیس جمهور.
- ۲- مبتلا شدن به امراض صعب العلاجی که مانع اجرای وظیفه وی گردد.
- ۳- محکومیت به حبس تنفیذی بیش از شش ماه.
- ۴- ارایه اطلاعات نا درست مبنی بر داشتن شرایط عضویت.
- ۵- تکمیل مدت کاری در کمیسیون.
- ۶- عدم رعایت احکام قوانین، مقرره ها، لوایح و طرز العمل های مربوط کمیسیون.
- (۲) هرگاه عضو کمیسیون در یکی از حالات مندرج فقره (۱) این ماده عضویت خویش را از دست دهد و حد اقل یک سال از دوره کار کمیسیون باقی مانده باشد، وزارت اطلاعات و فرهنگ کمیته گزینش را در مدت ده روز کاری به ترکیب مندرج فقره (۱) ماده بیستم این قانون تشکیل و کمیته گزینش اعلان

رسمي جریده

۱۳۹۷/۱/۱۱

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

پذیرش خلص سوانح کاندیدان
عضویت در کمیسیون را اعلان
می نماید.

(۳) کمیته گزینش از میان کاندیدان دو
تن واجد شرایط را به رئیس جمهور
معرفی می نماید.

(۴) رئیس جمهور از میان دو تن یکی
از آنها را به حیث عضو کمیسیون
تعیین می نماید.

عزل عضو کمیسیون

ماده بیست و هفتم:

عزل عضو کمیسیون در حالات مندرج
اجزای ۲، ۴ و ۶ فقره (۱) ماده
بیست و ششم این قانون بعد از
تشخیص و تأیید پنج تن از اعضای
کمیسیون صورت می گیرد.

محدودیت ها

ماده بیست و هشتم:

(۱) رئیس و اعضای کمیسیون
نمی توانند در جلسات تصمیم گیری که
ذینفع باشند، اشتراک نمایند.

(۲) رئیس و اعضای کمیسیون

سره جوړوي او د غوراوي کمېټه په
کمېسيون کې د غړيتوب د نوماندانو د
لنډ ژوند لیک د منلو اعلان، اعلانوي.

(۳) د غوراوي کمیته د نوماندانو له
منځه د شرایطو لرونکي دوه تنه جمهور
رئیس ته معرفي کوي.

(۴) جمهور رئیس د دوو تنو له منځه
يو يې د کمېسيون د غړي په توګه
ټاکي.

د کمیسیون د غړي عزل

اووه ویشتمه ماده:

د کمیسیون د غړي عزل د دې قانون د
شپږویشتمې مادې د (۱) فقرې د ۲، ۴
او ۶ اجزاوو په درج شوو حالاتو کې د
کمیسیون د پنځو تنو غړو له تشخیص
او تأیید وروسته صورت مومي.

محدودیتونه

اته ویشتمه ماده:

(۱) د کمیسیون رئیس او غړی نشي
کولای د تصمیم نیونې په هغو غونډو
کې چې ذینفع وي، ګډون وکړي.

(۲) د کمیسیون رئیس او غړي نشي

رسمي جريدہ

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

نمی‌توانند، اطلاعاتی را که
حین اجرای وظیفه یا بعد
از ترک آن، بدست آورده اند
و مطابق احکام این قانون
ممنوع باشد، افشاء یا از آن به نفع
خویش یا سایر اشخاص استفاده
نمایند.

(۳) هرگاه رئیس و اعضای کمیسیون
از حکم مندرج فقره (۲) این ماده
تخلف نمایند، متخلف مطابق احکام
قانون تحت تعقیب عدلی قرار
می‌گیرد.

دارالانشای کمیسیون

ماده بیست و نهم:

(۱) کمیسیون به منظور پیشبرد امور
اداری و اجرایی دارای دارالانشاء
می‌باشد که در رأس آن رئیس قرار
دارد.

(۲) رئیس دارالانشاء علاوه بر شرایط
مندرج ماده نهم این قانون دارای
تجربه کاری حداقل پنج سال در امور
مدیریت منابع بشری، مالی و تدارکاتی

کولای، هغه اطلاعات چې د دندې د
اجراء کولو په وخت کې یا د هغې له
پرېښودو وروسته یې ترلاسه کړي دي
او د دې قانون له حکمونو سره سم
ممنوع وي، افشاء یا له هغو څخه د
ځان یا د نورو اشخاصو په نفع ګټه
اخیستنه وکړي.

(۳) که چېرې د کمیسیون رئیس او
غړي د دې مادې په (۲) فقره کې له
درج شوي حکم څخه سرغړونه وکړي،
سرغړوونکي د قانون له حکمونو سره
سم تر عدلي تعقیب لاندې نیول کېږي.

د کمیسیون دارالانشاء

ننه ویشتمه ماده:

(۱) کمیسیون د اداري او اجرایوي
چارو د پرمخ بیولو په منظور د
دارالانشاء لرونکی دی چې په رأس کې
یې رئیس ځای لري.

(۲) د دارالانشاء رئیس د دې قانون په
نولسمه ماده کې په درج شوو شرطونو
سربېره د بشري سرچینو، مالي او
تدارکاتي مدیریت په چارو کې لږترلږه

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

پنځه کاله کاري تجربه لري.

می باشد.

(۳) کمېسيون د رایو د اکثریت په توافق سره د شرایطو لرونکو اشخاصو له منځه درې تنه د دارالانشاء ریاست د پست د ترلاسه کولو په مقصد جمهور رئیس ته وړاندیزوي.

(۳) کمېسيون به توافق اکثریت آراء از میان اشخاص واجد شرایط سه تن را غرض احراز پست ریاست دارالانشاء به رئیس جمهور پیشنهاد می نماید.

(۴) جمهور رئیس د دریو تنو له منځه یو یې د دارالانشاء د رئیس په توګه ټاکي.

(۴) رئیس جمهور از میان سه تن یکی از آنها را به حیث رئیس دارالانشاء تعیین می نماید.

(۵) د دارالانشاء کارکوونکي د قانون له حکمونو سره سم ګمارل کېږي.

(۵) کارکنان دارالانشاء مطابق احکام قانون استخدام می گردند.

(۶) دارالانشاء خپلې دندې د قانون له حکمونو او هغو کړنلارو سره سم چې د کمېسيون له لوري تصویبېږي، اجراء کوي او د کمېسيون په وړاندې مسؤله ده.

(۶) دارالانشاء وظائف خویش را مطابق احکام قانون و طرز العمل های که از طرف کميسيون تصویب می گردد، اجراء نموده و نزد کميسيون مسؤول می باشد.

د کمېسيون بودجه

بودجه کمېسيون

دېرشمه ماده:

ماده سی ام:

(۱) کمېسيون خپله بودجه له حکومت سره په مشوره کې برابرې او په لګولو کې یې خپلواک دی او د هغې رپوټ د قانون له حکمونو سره سم وړاندې

(۱) کميسيون بودجه خود را در مشوره با حکومت ترتیب و در مصرف آن مستقل بوده و گزارش آن را مطابق احکام قانون ارائه

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

کوي.

می نماید.

(۲) کمېسيون کولای شي، د خپلو فعالیتونو د لاسنه تنظیم او د اجرااتو د اغیزمنتیا په منظور د قانون له حکمونو سره سم له ملي او بین المللي مؤسسو څخه مالي او تخنیکي مرستې ترلاسه کړي.

(۲) کمېسيون می تواند به منظور تنظیم بهتر فعالیت ها و مؤثریت اجراات خویش مطابق احکام قانون از مؤسسات ملی و بین المللی کمک های مالی و تخنیکي را دریافت نماید.

حقوق او امتیازونه

حقوق و امتیازات

یو دېرشمه ماده:

ماده سی و یکم:

د کمېسيون د غړو لپاره د قانون له حکمونو سره سم مناسب معاش او امتیازونه ټاکل کېږي.

برای اعضای کمیسیون مطابق احکام قانون معاش و امتیازات مناسب تعیین می گردد.

پنځم فصل

فصل پنجم

شکایتونه

شکایات

د شکایت حق

حق شکایت

دوه دېرشمه ماده:

ماده سی و دوم:

(۱) که چېرې غوښتونکی ډاډ ترلاسه کړي چې د هغه د اطلاعاتو غوښتنه ددې قانون له حکمونو سره سم رسیدګي صورت نده موندلې یا د ادارې له اجرااتو څخه رضایت ونه لري، کولای شي هغې ادارې ته چې له هغې

(۱) هرگاه متقاضی اطمینان حاصل نماید که به تقاضای اطلاعات وی طبق احکام این قانون رسیدګی صورت نگرفته یا از اجراات اداره رضایت نداشته باشد، می تواند به اداره که از آن تقاضای اطلاعات صورت

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

گرفته يا به کميسيون شکايت
نمايد.

(۲) رسيدگي به شکايت مندرج فقره
(۱) اين ماده طور رايگان صورت
می گيرد.

شکايت متقاضی

ماده سی و سوم:

(۱) مسؤول اطلاع رسانی اداره که از
آن تقاضای اطلاعات صورت گرفته،
مكلف است، در مدت پنج روز کاری
شکايت واصله را بررسی و
غرض رفع آن مطابق احکام اين
قانون تصميم مقتضی اتخاذ
نمايد.

(۲) هرگاه متقاضی شکايت خویش را
نخست به اداره که از آن تقاضای
اطلاعات نموده ارائه کند، بعد از
گرفتن پاسخ کتبی يا سپری شدن مدت
پنج روز کاری می تواند، شکايت
خویش را به کميسيون ارائه
نمايد.

(۳) کميسيون مكلف است، شکايت

خنخه د اطلاعاتو غوښتنه شوې يا
کمېسيون ته شکايت وکړي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج
شوي شکايت ته رسيدگي په وړيا ډول
صورت مومي.

د غوښتونکي شکايت

دري دېرشمه ماده:

(۱) د هغې ادارې د اطلاع رسونې
مسؤول چې له هغې خنخه د اطلاعاتو
غوښتنه شوې ده، مكلف دی، د پنځو
کاري ورځو په موده کې رسېدلی
شکايت بررسی او د هغه د رفع کولو
په مقصد د دې قانون له حکمونو سره
سم وړ تصميم ونيسي.

(۲) که چېرې غوښتونکی خپل شکايت
لومړی هغې ادارې ته چې له هغې خنخه
يې د اطلاعاتو غوښتنه کړې ده وړاندې
کړي، د ليکلي ځواب له ترلاسه کولو
يا د پنځو کاري ورځو مودې له تېرېدو
وروسته کولای شي خپل شکايت
کمېسيون ته وړاندې کړي.

(۳) کمېسيون مکلف دی، رسېدلی

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

واصله را از تاریخ دریافت آن حد اکثر در مدت بیست روزکاری بررسی و در زمینه تصمیم اتخاذ نماید.

(۴) کمیسیون می‌تواند، در صورت لزوم زمینه اشتراک علاقمندان ذیدخل در روند رسیدگی به شکایات را فراهم نماید.

(۵) اداره که شکایت از آن صورت گرفته مکلف است، دلایل و مدارکی را ارائه نماید که مطابق قانون عمل نموده است.

(۶) طرز بررسی شکایات، اسناد و مدارک مربوط در طرزالعمل جداگانه که از طرف کمیسیون وضع می‌شود، تنظیم می‌گردد.

رسیدگی به شکایت

ماده سی و چهارم:

(۱) کمیسیون حین رسیدگی به شکایت دارای صلاحیت های ذیل می‌باشد:

۱- دعوت طرفین و سمع

شکایت د هغه د ترلاسه کولو له نېټې څخه زیات نه زیات په شلو کاري ورځو موده کې بررسی او په دې برخه کې تصمیم ونیسي.

(۴) کمیسیون کولای شي، د اړتیا په صورت کې شکایت ته د رسیدگی په بهیر کې د اړوندو مینه والو د ګډون زمینه برابره کړي.

(۵) هغه اداره چې شکایت ورڅخه شوی مکلفه ده، داسې دلایل او مدارک وړاندې کړي چې له قانون سره سم یې عمل کړی دی.

(۶) د شکایتونو او اړوندو سندونو او مدارکو د بررسی څرنګوالی په هغې جلا کړنلاره کې چې د کمیسیون له لوري وضع کېږي، تنظیمېږي.

شکایت ته رسیدګي

څلور دېرشمه ماده:

(۱) کمیسیون شکایت ته د رسیدګۍ په وخت کې د لاندو واکونو لرونکی دی:

۱- د لوړو او شاهدانو احضارول او

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

اظهارات آنها طور شفاهی یا کتبی.

۲- مکلف نمودن ادارات به ارایه اسناد و مدارک.

۳- بررسی دفاتر مراجع اطلاع رسانی ادارات و طرز مدیریت و نگهداری اسناد.

(۲) کمیسیون می‌تواند، حین رسیدگی به شکایت اداره را مکلف به ارایه اطلاعات مطابق احکام این قانون به متقاضی نماید در صورت تعلل در تطبیق احکام این قانون تصمیم لازم را که از جانب کمیسیون اتخاذ شده، روی دست گیرد.

(۳) کمیسیون می‌تواند، حین رسیدگی به شکایت اداره را مکلف نماید تا به منظور بهبود امور مرجع اطلاع رسانی، مدیریت اسناد طور مناسب، نشر اطلاعات از قبل تهیه شده و نشر گزارش سالانه تدابیر لازم را اتخاذ نماید.

په شفاهي يا ليکلي ډول د هغوی د څرگندونو اورېدل.

۲- د سندونو او مدارکو په وړاندې کولو د ادارو مکلف کول.

۳- د ادارو د اطلاع رسونې د مراجعو د دفترونو او د سندونو د مدیریت او ساتنې د ډول بررسی.

(۲) کمېسیون کولای شي، شکایت ته د رسیدګۍ په وخت کې اداره د دې قانون له حکمونو سره سم غوښتونکي ته د اطلاعاتو په وړاندې کولو مکلفه کړي، د دې قانون د حکمونو په تطبیق کې د تعلل په صورت کې هغه لازم تصمیمونه چې د کمېسیون په واسطه نیول شوي دي، ترلاس لاندې ونیسي.

(۳) کمېسیون کولای شي شکایت ته د رسیدګۍ په وخت کې اداره مکلفه کړي ترڅو د اطلاع رسونې د مرجع د چارو د ښه والي، په مناسب ډول د سندونو د مدیریت، مخکې له مخکې د برابرې شوو اطلاعاتو د خپرولو او د کلني رپوټ د خپرولو په مقصد لازم تدبیرونه ونیسي.

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

(۴) هرگاه اداره يا متقاضی به تصميم کميسيون قناعت نداشته باشد، می تواند در مدت سی روز کاری به محکمه مراجعه نماید.

تخلفات و مؤيدات تأديبی

ماده سی و پنجم:

(۱) موارد ذیل، تخلف از احکام این قانون شناخته می شود:

۱- ارایه اطلاعات مغایر مندرجات تقاضای کتبی اطلاعات به متقاضی.

۲- امتناع از ارایه اطلاعات به متقاضی بدون ارایه دلایل قانونی.

۳- ارایه اطلاعات خلاف واقعیت به کميسيون.

۴- محو اسناد بدون صلاحیت قانونی.

۵- عدم ارایه اطلاعات تقاضا شده در موعد معین.

۶- عدم رعایت تصامیم و طرز العمل های کميسيون.

(۴) که چهرې اداره يا غوښتونکی د کمېسيون په تصميم قناعت ونلري، کولای شي د دېرشو کاري ورځو په موده کې محکمې ته مراجعه وکړي.

سرغړونې او تأديبي مؤيدات

پنځه دېرشمه ماده:

(۱) لاندې موارد، د دې قانون له حکمونو څخه سرغړونه پېژندل کېږي:

۱- غوښتونکي ته د اطلاعاتو د ليکلې غوښتنې د مندرجاتو مغایر د اطلاعاتو وړاندې کول.

۲- د قانوني دلایلو له وړاندې کولو پرته غوښتونکي ته د اطلاعاتو له وړاندې کولو څخه ډډه کول.

۳- د واقعیت خلاف کمېسيون ته د اطلاعاتو وړاندې کول.

۴- له قانوني واک پرته د سندونو له منځه وړل.

۵- په ټاکلې موده کې د غوښتل شوو اطلاعاتو نه وړاندې کول.

۶- د کمېسيون د تصمیمنو او کړنلارو نه رعیتول.

رسمي جريده

۱۳۹۷/۱/۱۱

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۷- عدم ارايه گزارش به کميسيون از جانب مرجع مسؤول اطلاع رسانی در موعده معين.

(۲) کميسيون در صورت تثبيت تخلف از حکم مندرج فقره (۱) اين ماده، حسب احوال به تطبيق يکی از مؤيدات تأديبي ذيل، تصميم اتخاذ می نمايد:

۱- توصيه.

۲- اخطار کتبی.

۳- تصميم مبنی بر کسر معاش طبق احکام قانون و پيشهاد آن به اداره مربوط.

۴- در صورت تخلف مکرر، تصميم تبديلی کارکن متخلف طبق احکام قانون و پيشهاد آن به اداره مربوط.

(۳) هرگاه وقوع تخلفات مندرج فقره (۱) اين ماده منجر به بروز خسارات مادی يا معنوی به اشخاص حقيقي يا حکمی شود، مطابق احکام قانون جبران

۷- په ټاکلې مودې کې د اطلاع رسونې د مسؤولې مرجع له لوري کمېسيون ته د رپوټ نه وړاندې کول.

(۲) کمېسيون د دې مادې په (۱) فقره کې له درج شوي حکم څخه د سرغړونې د تثبيت په صورت کې، له احوالو سره سم له لاندې تأديبي مؤيداتو څخه د يوې په پلي کولو تصميم نيسي:

۱- توصيه.

۲- ليکلی اخطار.

۳- د قانون له حکمونو سره سم د کسر معاش په باره کې تصميم نيول او اړوندې ادارې ته دهغه وړاندیزول.

۴- د بيا بيا سرغړونې په صورت کې، د قانون له حکمونو سره سم د سرغړونکي کارکوونکي د تبديلي. تصميم نيول او اړوندې ادارې ته د هغه وړاندیزول.

(۳) که چېرې د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې سرغړونې پېښېدل حقيقي يا حکمي اشخاصو ته د مادي يا معنوي تاوانونو په اوبستو تمام شي، د

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

می گردد.

(۴) ادارات مربوط مکلف اند،
مؤیدات تأدیبی را طبق احکام قانون
عملی و از تطبیق آن به کمیسیون
اطمینان دهند.

مصئونیت اشخاص

ماده سی و ششم:

شخصی که اطلاعات را با حسن نیت
افشاء نموده باشد، در صورت
اثبات مطابق احکام قانون دارای
مصئونیت حقوقی، اداری و وظیفوی
بوده و مورد حمایت قرار
می گیرد.

فصل ششم

احکام متفرقه

تحويل مبالغ

ماده سی و هفتم:

مبالغ حاصله ناشی از تطبیق احکام
مندرج این قانون به حساب
واردات دولت، تحويل بانک
می گردد.

قانون له حکمونو سره سم جبرانېږي.

(۴) اړوندې ادارې مکلفې دي، د قانون
له حکمونو سره سم تأدیبی مؤیدات
عملي کړي او د هغو له تطبیق څخه
کمیسیون ته ډاډ ورکړي.

د اشخاصو مصئونیت

شپږدېرشمه ماده:

هغه شخص چې اطلاعات یې په ښه نیت
سره افشاء کړي وي، د اثبات په
صورت کې د قانون له حکمونو سره
سم د حقوقي، اداري او وظیفوي
مصئونیت لرونکی دی او تر ملاتړ
لاندې نیول کېږي.

شپږم فصل

متفرقه حکمونه

د مبالغو تحويلول

اووه دېرشمه ماده:

په دې قانون کې د درج شوو حکمونو
له تطبیق څخه ترلاسه شوي مبالغ د
دولت د وارداتو په حساب، بانک ته
تحويلېږي.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

مدیریتی اقدامات

اته دېرشمه ماده:

(۱) ادارې مکلفې دي، په مناسب ډول د اطلاعاتو له ساتنې او له دې قانون او له اړوندو معیارونو او کړنلارو سره د هغو له سمون څخه کمپسيون ته ډاډ ورکړي.

(۲) ادارې مکلفې دي، د دغه قانون د حکمونو د ښه تطبیق په مقصد اړوندو کارکوونکو ته روزنیزې برنامې دایرې او کمپسيون ته ډاډ ورکړي.

ارجحیت

نه دېرشمه ماده:

اطلاعاتو ته د لاسرسي په اړه د دې قانون حکمونه د نورو قوانینو په نسبت مرجح دي.

د لایحو، کړنلارو او لارښودونو

وضع

څلورېنځمه ماده:

کمپسيون کولای شي، د دې قانون د حکمونو د لارښه تطبیق په مقصد،

اقدامات مدیریتی

ماده سی و هشتم:

(۱) ادارات مکلف اند، از نگهداری مناسب اطلاعات و مطابقت آن با این قانون و معیارها و طرزالعمل های مربوط به کمپسیون اطمینان دهند.

(۲) ادارات مکلف اند، به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون برنامه های آموزشی را برای کارکنان مربوط، تدویر و به کمپسیون اطمینان دهند.

ارجحیت

ماده سی و نهم:

احکام این قانون در رابطه به دسترسی به اطلاعات نسبت به سایر قوانین مرجح می باشد.

وضع لوایح، طرزالعمل ها و

رهنمودها

ماده چهلیم:

کمپسیون می تواند، به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون، لوایح،

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

طرز العمل ها و رهنمود ها را وضع
نمايد.

انفاذ

ماده چهل و يكم:

اين قانون سى (۳۰) روز بعد
از تاريخ نشر در جريده رسمى
نافذ مى گردد و با انفاذ
آن قانون دسترسى به اطلاعات
منتشرة جريده رسمى شماره
(۱۱۵۶) سال ۱۳۹۳ هـ.ش ملغى
مى گردد.

لايحى، كرنلاري او لاربنودونه وضع
كړي.

انفاذ

يوڅلوېښتمه ماده:

دغه قانون په رسمي جريده كې د
خپرېدو له نېټې څخه دېرش (۳۰)
ورځې وروسته نافذېږي او د هغه په
انفاذ سره د ۱۳۹۳ هجري لمريز
كال په (۱۱۵۶) كڼه رسمي جريده كې
خپور شوى اطلاعاتو ته د لاسرسۍ
قانون ملغي كېږي.

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

فرمان تقينی

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان در

مورد توشیح تعديل و ايزاد

در برخی از مواد قانون

تحصيلات عالي ملکی

شماره: (۲۵۷)

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

ماده اول:

به تاسی از احکام جزء ۱۶ ماده شصت و چهارم و ماده هفتاد و نهم قانون اساسی افغانستان، تعديل برخی از مواد قانون تحصيلات عالي ملکی را که به اساس مصوبه شماره (۱۹) مؤرخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ کابينه جمهوري اسلامي افغانستان به داخل (۳) ماده تصویب گردیده است، توشیح می‌دارم.

ماده دوم:

وزیر عدلیه و وزیر دولت در امور پارلمانی موظف اند، تعديل یاد شده و این فرمان را در خلال مدت (۳۰)

د ملکی لوړو زده کړو د قانون د

ځینو مادو د تعديل او ايزاد

د توشیح په هکله د افغانستان اسلامي

جمهوريت د رئيس

تقيني فرمان

گڼه: (۲۵۷)

نېټه: ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د څلور شپېتمې مادې د ۱۶ جزء او د نهه او يایمې مادې د حکمونو له مخې د ملکی لوړو زده کړو د قانون د ځینو مادو تعديل او ايزاد چې د افغانستان اسلامي جمهوريت د کابينې د ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ نېټې (۱۹) گڼه مصوبې پر بنسټ د (۳) مادو په دننه کې تصویب شوی دی، توشیح کوم.

دوه یمه ماده:

د عدلیې وزیر او په پارلماني چارو کې د دولت وزیر مکلف دي، نوموړی تعديل او دغه فرمان د ملي شوري د

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

روز از تاريخ انعقاد نخستين جلسه
شورای ملی، به آن شورا تقديم
نمايند.

ماده سوم:

اين فرمان از تاريخ توشيح
نافذ و همراه با مصوبه کابينه
جمهوری اسلامی افغانستان و
متن تعديل و ايزاد مذکور،
در جريده رسمی نشر
گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

لومړنۍ غونډې له جوړېدو څخه د
(۳۰) ورځو مودې په ترڅ کې هغې
شوري ته وړاندې کړي.

درېمه ماده:

دغه فرمان د توشيح له نېټې
څخه نافذ او د افغانستان اسلامي
جمهوريت د کابينې له مصوبې او د
نوموړي تعديل او ايزاد له متن سره
يوځای دې، په رسمي جريده کې خپور
شي.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوريت رئيس

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

مصوبه

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان

در مورد طرح تعديل و ايزاد

در برخی از مواد قانون

تحصيلات عالی ملکی

شماره: (۱۹)

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

به تاسی از حکم ماده هفتاد و نهم
قانون اساسی افغانستان، طرح
تعديل و ايزاد در برخی از مواد
قانون تحصيلات عالی ملکی به
داخل (۳) ماده در جلسه
مؤرخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ کابینه
جمهوری اسلامی افغانستان تصویب
گردید.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

د ملکي لوړو زده کړو د قانون د

ځينو مادو د تعديل او ايزاد د

طرحې په هکله د افغانستان اسلامي

جمهوريت د کابينې

مصوبه

گڼه: (۱۹)

نېټه: ۱۳۹۶/۱۲/۱۲

د افغانستان د اساسي قانون د
نهه اويایمي مادې د حکم له مخې، د
ملکي لوړو زده کړو د قانون د
ځينو مادو د تعديل او ايزاد طرحه د
افغانستان اسلامي جمهوريت دکابينې
د ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ نېټې په غونډه
کې د (۳) مادو په دننه کې تصویب
شوه.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوريت رئيس

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

د ملکي لوړو زده کړو د

قانون د ځينو مادو

تعديل او ايزاد

لومړۍ ماده:

د ۱۳۹۴ کال په (۱۱۹۵) گڼه رسمي
جریده کې خپور شوی د ملکي لوړو
زده کړو د قانون د څلورمې مادې
۲ جزء، د شپږمې مادې ۴ جزء،
دوولسمه، څوارلسمه، نهه ويستمه،
شپږدېرشمه، اووه دېرشمه، اته دېرشمه،
يوڅلوېښتمه، دري څلوېښتمه،
پنځه څلوېښتمه، شپږ څلوېښتمه،
نهه څلوېښتمه، يوپنځوسمه او
نهه شپېتمه مادې او د ۱۳۹۶ کال په
(۱۲۶۵) گڼه رسمي جریده کې خپاره
شوې د نوموړي قانون د ځينو مادو
تعديل، ايزاد او حذف دې په لاندې
ډول تعديل شي:

د لوړو زده کړو د وزارت دندې او

مکلفيتونه

۱- څلورمه ماده:

۲- د تقينې سندونو له حکمونو سره

تعديل و ايزاد در برخی

از مواد قانون

تحصيلات عالی ملکی

ماده اول:

جزء ۲ ماده چهارم، جزء ۴ ماده
ششم، مواد دوازدهم، چهاردهم،
بيست و نهم، سی و ششم،
سی و هفتم، سی و هشتم،
چهل و یکم، چهل و سوم، چهل و
پنجم، چهل و ششم، چهل و نهم،
پنجاه و یکم و شصت و نهم قانون
تحصيلات عالی ملکی منتشره
جریده رسمی شماره (۱۱۹۵)
سال ۱۳۹۴ و تعديل، ايزاد و
حذف برخی از مواد قانون
مذکور منتشره جریده رسمی شماره
(۱۲۶۵) سال ۱۳۹۶ ذیلأ تعديل
گردد:

وظايف و مکلفيت های وزارت

تحصيلات عالی

۱- ماده چهارم:

۲- صدور جواز تأسيس مؤسسه

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

تحصيلات عالي خصوصي به
اشخاص حقيقي و حکمي داخلي و
خارجي و الغای آن مطابق
احکام اسناد تقينی.

وظايف و صلاحيت های شورای

عالي

۲- ماده ششم:

۴- تائيد پيشنهاد تأسيس، توسعه،
تجزیه، الحاق، ادغام يا الغای
مؤسسات تحصيلات عالي، پوهنځي ها
و ديپارتمنت ها.

بست های اکادميک

۳- ماده دوازدهم:

بست های اکادميک در مؤسسه
تحصيلات عالي:

۱- بست اکادميک اعضای کادر
علمی.

۲- بست های رياست و معاونيت های
علمی و محصلان مؤسسه تحصيلی.

۳- بست های رياست ها و معاونيت
های پوهنځي ها.

۴- بست های آمریت های

سم کورنيو او بهرنيو حقيقي او حکمي
اشخاصو ته د خصوصي لوړو زده کړو
د مؤسسې د تأسيس د جواز صادرو
او د هغه لغو کول.

د عالي شوري دندې او

واکونه

۲- شپږمه ماده:

۴- د لوړو زده کړو د مؤسسو،
پوهنځيو او ديپارتمنتونو د تأسيس،
پراختيا، تجزيې، الحاق، ادغام يا د لغو
کولو د وړاندیز تاييد.

اکادميک بستونه

۳- دوولسمه ماده:

د لوړو زده کړو په مؤسسه کې
اکادميک بستونه:

۱- د علمي کادر د غړو اکادميک
بست.

۲- د تحصيلي مؤسسې د رياست او
معاونيتونو علمي او محصلانو بستونه.

۳- د پوهنځيو د رياستونو او معاونيتونو
بستونه.

۴- د ديپارتمنتونو د آمریتونو

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

بستونه.

ديپارتمنت ها.

۵- د علمي څېړنو د سمون د مرکز د ادارو د مسؤولانو، د لوړو زده کړو مؤسسو د کادري روغتونونه د استادانو د چارو د سمون، علمي او فرهنگي مرکزونو، د کيفيت د لوړولو د مرکز، د ماسټري او دوکتورا د برنامو رئيسانو او د علمي مجلو د آمریت بستونه.

۵- بست های مسؤولان ادارات مرکز انسجام تحقیقات علمی، رؤسای شفاخانه های کادری مؤسسات تحصیلات عالی، انسجام امور استادان، مراکز علمی و فرهنگی، مرکز ارتقای کيفيت، برنامه های ماستري و دوکتورا و آمریت مجله های علمی.

د درسي نصاب تطبيق

تطبيق نصاب درسي

۴- څوارلسمه ماده:

۴- ماده چهاردهم:

د لوړو زده کړو مؤسسه، خپل درسي نصاب د ديپارتمنت له پرېکړې، د پوهنځي د علمي شوري او د اړوندې مؤسسې د علمي شوري له تأييد او د لوړو زده کړو وزارت د علمي چارو د معينيت له منظوري وروسته، تطبيقوي.

مؤسسه تحصیلات عالی، نصاب درسي خود را بعد از فيصله ديپارتمنت، تأييد شورای علمی پوهنځي، شورای علمی مؤسسه مربوط و منظوری معينيت امور علمی وزارت تحصیلات عالی، تطبيق می نماید.

ديپارتمنت

ديپارتمنت

۵- نهه ويستمه ماده:

۵- ماده بیست و نهم:

(۱) ديپارتمنت، آمر او د علمي کادر غړي لري. د ديپارتمنت آمر د علمي کادر له غړو څخه چې لږ تر لږه د پوهنمل علمي رتبه او د ماستري

(۱) ديپارتمنت، دارای آمر و اعضای کادر علمی می باشد. آمر ديپارتمنت از میان اعضای کادر علمی که دارای رتبه علمی حداقل پوهنمل و سند تحصیلی

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

ماستری باشد، به صورت آزاد، سری و مستقیم برای مدت سه سال انتخاب می‌گردد و صرف برای یک دوره دیگر کاندید شده می‌تواند.

(۲) هرگاه عضو کادر علمی دارای شرایط مندرج فقره (۱) این ماده در دیپارتمنت موجود نباشد. آمر دیپارتمنت از جمله اعضای کادر علمی دارای رتبه علمی پوهنیار انتخاب می‌گردد.

وظایف و صلاحیت های اعضای

کادر علمی

۶- ماده سی و ششم:

(۱) اعضای کادر علمی (معاون استاد) دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشند:

۱- اشتراک در تدریس تحت نظر استاد.

۲- رهنمایی تطبیقات، تمرینات و اجرای کار های عملی.

۳- رهنمایی محصلان در تهیه مونوگراف ها، پروژه های دیپلوم،

تحصیلی سند ولری، په آزاد، سری او مستقیم دول د دریو کلونو مودې لپاره انتخابېږي او یوازې د یوې بلې دورې لپاره کاندیدېدای شي.

(۲) که چېرې د دغې مادې په (۱) فقره کې د درج شویو شرطونو لرونکي د علمي کادر غړي چه دیپارتمنت کې موجود نه وي. د دیپارتمنت آمر د پوهنیار د علمي رتبې د لرونکو علمي کادر له غړو څخه انتخابېږي.

د علمي کادر د غړو دندې او

واکونه

۶- شپږ دېرشمه ماده:

(۱) د علمي کادر غړي (د استاد مرستیال) دغه دندې او واکونه لري:

۱- د استاد تر نظر لاندې په لوست ورکولو کې ګډون.

۲- د تطبیقاتو، تمرینونو او د علمي کارونو د اجراء کولو لارښوونه.

۳- د مونوگرافونو، د دیپلوم د پروژو، سیمینارونو او د علمي کنفرانسونو په

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

- برابرو لو کي د محصلانو لارښوونه.
- ۴- په کمېټوکې فعال ګلډون په اکاډميکي چارو او د اړونده پوهنځي او تحصيلي مؤسسې د خدمتونو د وړاندې کولو په چارو کې ونډه اخيسته.
- ۵- د څېړنو او ژباړې تر سره کول په هغو موضوعگانو کې چې د لارښود استاد له خوا ټاکل شوي او د اړوند دپارتمنت، پوهنځي يا د تحصيلي مؤسسې له خوا تاييد شوې وي.
- ۶- په اړونده څانګه کې د پوهې د کچې لوړول.
- ۷- د عالي سلوک لړل او په اکاډميکي چاپېريال کې د منل شويو ارزښتونو له بنسټ د دوستانه اړيکو تامينول.
- ۸- د ورسپارل شويو دندو په ساحه کې د دغه قانون د حکمونو، مقررو او د نورو نافذو تقنيني سندونو رعايتول او تطبيق.
- ۹- د اړوندې لايحې له مخې د نورو ورسپارل شويو دندو تر سره کول.
- (۲) د علمي کادر غړو (استاد) دغه دندې او واکونه
- سيمینارها و کنفرانس های علمی.
- ۴- اشتراک فعال در کمیته ها، سهم گیری در امور اکادمیک و امور عرضه خدمات پوهنځي و مؤسسه تحصيلي مربوط.
- ۵- اجرای تحقیقات و ترجمه در موضوعاتی که از طرف استاد رهنما تعیین و مورد تائید دپارتمنت، پوهنځي يا مؤسسه تحصيلي مربوط قرار گرفته باشد.
- ۶- ارتقای سطح دانش در رشته مربوط.
- ۷- داشتن سلوک عالی و تأمین روابط حسنه بر مبنای ارزش های پذیرفته شده در محیط اکادمیک.
- ۸- رعایت و تطبیق احکام این قانون، مقررات و سایر اسناد تقنینی نافذ در ساحه وظایف محوله.
- ۹- انجام سایر وظایف محوله طبق لایحه مربوط.
- (۲) اعضای کادر علمی (استاد) دارای وظایف و صلاحیت های ذیل

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

لري:

می باشند:

- ۱- د استاد د مرستیال په روزنه او تحقیق، لوست ورکولو او د محصلانو د کار په څېړنه کې لارښوونه.
- ۲- د علمي کادر د غړو د علمي آثارو په باره کې څېړنه او د نظر څرگندول.
- ۳- په کمېټو کې فعال ګډون او په اکاډميکي چارو او د اړونده دپارتمنتونو او تحصیلي مؤسسې د خدمتونو په وړاندې کولو کې ونډه اخیستنه.
- ۴- د درسي موادو (درسي کتاب، مرستندويو درسي کتاب، لکچر، لکچر نوټ او د درسي برخې د اړتیاوو نورو موادو) برابرول.
- ۵- د علمي څېړنو تر سره کول، ژباړه او په هغو موضوعګانو کې د علمي آثارو تالیفات چې د اړوند دپارتمنت، پوهنځي یا د تحصیلي مؤسسې لخوا ورته سپارل کېږي.
- ۶- په اړونده تحصیلي مؤسسه کې د زده کړي د کیفیت په ښه والي او لوړولو کې فعال ګډون.
- ۱- رهنمایی در آموزش و تحقیق معاون استاد، تدریس و ارزیابی کار محصلان.
- ۲- ارزیابی و ابراز نظر در مورد آثار علمی اعضای کادر علمی.
- ۳- اشتراک فعال در کمیته ها و سهم گیری در امور اکادمیک و عرضه خدمات دپارتمنت ها، پوهنځي ها و مؤسسه تحصیلي مربوط.
- ۴- تهیه و ترتیب مواد درسی (کتاب درسی، کتاب مد درسی، لکچر، لکچرنوت و سایر مواد نیاز جزوه درسی).
- ۵- اجرای تحقیقات علمی، ترجمه و تألیفات آثار علمی در موضوعاتی که از طرف دپارتمنت، پوهنځي یا مؤسسه تحصیلي مربوط به وی سپرده می شود.
- ۶- اشتراک فعال در بهبود و ارتقای کیفیت تحصیل در مؤسسه تحصیلي مربوط.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

۷- داشتن سلوک عالی و تأمین روابط حسنه بر مبنای ارزش های پذیرفته شده در محیط اکادمیک.

۸- رعایت و تطبیق احکام این قانون، مقررات و سایر اسناد تقنینی نافذ در ساحه وظایف محوله.

۹- انجام سایر وظایف محوله طبق لایحه مربوط.

(۳) استاد دارای رتبه علمی پوهاند علاوه بر وظایف و صلاحیت های مندرج فقره (۲) این ماده، مکلف به ایراد یک کنفرانس علمی و نشر یک مقاله علمی در نشریه های معتبر بین المللی یا دو مقاله در نشریه معتبر داخلی در سال می باشد.

(۴) مکلفیت مربوط به حاضری اعضای کادر علمی توسط لایحه جداگانه تنظیم می گردد.

۷- د عالی سلوک لرل او په اکادميکي چاپريال کې د منل شويو ارزښتونو پر بنسټ د دوستانه اړيکو تأمينول.

۸- د ورسپارل شويو دندو په ساحه کې ددغه قانون د حکمونو، مقرر او نورو نافذو تقنيني سندونو رعايتول او تطبيق.

۹- له اړوندې لايحې سره سم د نورو ورسپارل شوو دندو تر سره کول.

(۳) د پوهاند د علمي رتبې لرونکی استاد د دغې مادې په (۲) فقره کې په ليکل شويو دندو او واکونو سربېره په کال کې د يوه علمي کنفرانس په جوړولو او په معتبرو بين المللي خپرونو کې د يوې علمي مقالې يا په يوه کورنۍ معتبره خپرونه کې د دوو مقالو په خپرولو مکلف دی.

(۴) د علمي کادر د غړو په حاضري پورې اړوند مکلفيت د جلا لايحې په واسطه تنظيمېږي.

رسمي جريدہ

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

د پوهنيار د منلو شرطونه

۷- اووه دېرشمه ماده:

(۱) هغه شخص د پوهنيار په توگه منل کېږي چې د لاندې شرطونو لرونکی وي:

۱- د لوړو دولتي زده کړو د مؤسسو له حضورې برنامې څخه د ماستري د تحصيلي سند لرل. د هېواد په دننه کې د خصوصي لوړو زده کړو د مؤسسې د فارغانو د ماستري تحصيلي سندونه هغه وخت منل کېږي چې دغې مؤسسې د لوړو زده کړو له وزارت څخه اکاډميکي اعتبار ترلاسه کړی وي.

۲- په دولتي لوړو زده کړو مؤسسو کې له پنځه دېرشو (۳۵) کلونو څخه د عمر نه لوړوالی.

۳- په يوه معتبره بين المللي ژبه کې له آزمويڼې څخه د برياليتوب د سند وړاندې کول.

۴- له اړوندې لايحې سره سم په برياليتوب سره د آزمويڼې تېرول.

۵- له اړوندې لايحې سره سم د

شرایط پذیرش پوهنيار

۷- ماده سی و هفتم:

(۱) شخصي به حیث پوهنيار پذیرفته می شود که واجد شرایط ذیل باشد:

۱- داشتن سند تحصیلی ماستری از برنامه حضوری مؤسسات تحصیلات عالی دولتی. اسناد تحصیلی ماستری فارغان مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی داخل کشور زمانی پذیرفته می شود که مؤسسه مذکور اعتبار اکادمیک را از وزارت تحصیلات عالی کسب نموده باشد.

۲- عدم تجاوز سن از سی و پنج (۳۵) سال در مؤسسات تحصیلات عالی دولتی.

۳- رایۀ سند مؤفقیّت از امتحان در یکی از زبان های معتبر بین المللی.

۴- سپری نمودن مؤفّقانۀ امتحان شمول طبق لایحه مربوط.

۵- رایۀ مؤفّقانۀ کنفرانس

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

علمی در محضر استادان
و هیئت ژوری طبق لایحه
مربوط.

۶- داشتن حداقل هشتاد فیصد اوسط
نمرات دوره تحصیل ماستری و حد اقل
هفتاد فیصد اوسط نمرات دوره تحصیل
لیسانس و بیش از یک مرتبه مشروط
نبودن در جریان تحصیل در داخل
کشور. برای فارغان مؤسسات
تحصیلات عالی خارج از کشور، در
صورت عدم تکمیل فیصدی تعیین شده
نمرات، اوسط نمرات داوطلب
سویه تحصیلی ماستری و لیسانس باید
به معیارهای کشور مربوط،
حایز (Grade B) یا بالاتر
از آن بوده و بیش از یک
مرتبه در جریان تحصیل مشروط
نباشد.

۷- داشتن تسلسل رشتوی
و تشابه شصت فیصد مضامین
تخصصی.

۸- عدم محکومیت به جرایم اخلاقی و
جنایت.

استادانو او د ژوري هیئت په محضر
کې په بریالیتوب سره د علمي کنفرانس
ورکول.

۶- د هېواد په دننه کې د زده کړې په
بېر کې د ماسترۍ د زده کړې د دورې
په سلوکې د لږترلږه اتيا نمره د اوسط
او د لېسانس د زده کړې د دورې په
سلوکې د لږترلږه اويا اوسط نمره لرل
او له یوځل څخه زیات نه مشروطېدل
له هېواد څخه بهر د لوړو زده کړو د
مؤسسو فارغانو ته، د نمره د ټاکلي
شوي فیصدي د نه پشپړولو په صورت
کې، د ماسترۍ او لېسانس د تحصیلي
سویې د داوطلب د نمره اوسط باید د
اړونده هېواد په معیارونو (Grade B)
یا له دې څخه لوړ ولري او د زده کړې
په بهیر کې له یوځل څخه زیات
مشروط نه وي.

۷- د رشتوي لړۍ او د تخصصي
مضمونونو په سلوکې د شپېتو د ورته
والي لرل.

۸- په اخلاقي جرمونو او جنایت نه
محکومیت.

رسمي جریده

۱۳۹۷/۱/۱۱

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

- ۹- د جسماني او رواني روغتيا او سلامتيا لرل.
- ۱۰- په نورو ادارو او مراجعو کې د مصروفيت نه لرل.
- (۲) هغه اشخاص چې د دولتي لوړو زده کړو د مؤسسو له حضوري برنامو څخه د PharmD، DMD، MD او DVM تحصيلي سند لرونکي وي د دې مادې د (۱) فقرې له ۲ تر ۱۰ اجزاوو پورې د درج شوو شرطونو په پام کې نيولو سره د پوهنيار په توګه منل کېږي. له هېواد څخه بهر د خصوصي مؤسسې له حضوري برنامې څخه اسناد هغه وخت منل کېږي چې نوموړې مؤسسه په اړوند هېواد کې اکادميک اعتبار لرونکې وي.
- (۳) د علمي کادر د غړو د ټاکنې په وخت کې د ماسټرۍ د تحصيلي سند په وړاندې د دوکتورا د تحصيلي سند لرونکو کانديدانو او د لېسانس د تحصيلي سند په وړاندې د ماسټرۍ د تحصيلي سند لرونکو کانديدانو ته د
- ۹- داشتن صحت و سلامت جسماني و رواني.
- ۱۰- نداشتن مصروفيت در ساير ادارات و مراجع.
- (۲) اشخاصي که داراي سند تحصيلي PharmD، DMD، MD و DVM از برنامه هاي حضوري مؤسسات تحصيلات عالي دولتي باشند با نظرداشت شرايط مندرج اجزاي ۲ الي ۱۰ فقره (۱) اين ماده به حيث پوهنيار پذيرفته مي شوند. اسناد از برنامه حضوري مؤسسه تحصيلي خصوصي خارج از کشور زماني پذيرفته مي شود که مؤسسه مذکور داراي اعتبار اکادميک در کشور مربوط باشد.
- (۳) حين تقرر اعضاي کادر علمي به کانديدان داراي سند تحصيلي دوکتورا در برابر سند تحصيلي ماسټري و سند تحصيلي ماسټري در برابر سند تحصيلي ليسانس حق اولويت داده

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

لومړيتوب حق ورکول کېږي.

می‌شود.

(۴) د دولتي لوړو زده کړو مؤسسو له حضورې برنامو څخه د لېسانس د تحصيلي سند لرونکي اشخاص په هغه صورت کې په علمي کادر کې ټاکل کېدای شي چې په نظر وړ بست کې د ټاکنې لپاره د دوکتورا یا د ماسترۍ د تحصيلي سند لرونکي کاندیدان موجود نه وي.

(۴) اشخاص دارای سند تحصيلی لیسانس از برنامه های حضوری مؤسسات تحصيلات عالی دولتی در صورتی در کادر علمی مقرر شده می‌توانند که کاندیدان دارای سند تحصيلی دوکتورا یا ماستری برای تقرر در بست مورد نظر موجود نباشد.

(۵) د لېسانس د تحصيلي سند لرونکي اشخاص د زده کړې په بهیر کې په سلوکې د لږترلږه پنځه اويا اوسط نمرې په لرلو له یوځل څخه زیات د مشروطي په نه لرلو سره د پوهنیار د نوماند په توګه ټاکل کېدای شي. د پوهنیار د نوماندۍ دوره زیاده نه زیاده شپږ کاله ده.

(۵) اشخاص دارای سند تحصيلی لیسانس با داشتن حداقل هفتاد و پنج فیصد اوسط نمرات و نداشتن بیش از یک مرتبه مشروطی در جریان تحصیل به حیث نامزد پوهنیار مقرر شده می‌توانند. دوره نامزدی پوهنیار حداکثر شش سال می‌باشد.

(۶) د پوهنیار نوماند د پوهنیار علمي رتبې د پنځه اويا سلنې معاش مستحق دی.

(۶) نامزد پوهنیار مستحق هفتاد و پنج فیصد معاش رتبه علمی پوهنیار می‌باشد.

(۷) د پوهنیار نوماند د ماسترۍ د تحصيلي سند د ترلاسه کولو او د هغه د قانوني پړاوونو له پشپړولو وروسته د

(۷) نامزد پوهنیار بعد از اخذ سند تحصيلی ماستری و طی مراحل قانونی آن به رتبه علمی پوهنیار ارتقاء

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

پوهنيار علمي رتبې ته لوړېږي.

(۸) د لوړو زده کړو وزارت، د دغې مادې په (۵) فقره کې درج شوي اشخاص د دغه تعديل د انفاذ له نېټې څخه تر څلورو کلونو پورې د دولتي لوړو زده کړو په مؤسسو کې منلي شي.

د پوهنمل د منلو شرطونه

۸- اته دېرشمه ماده:

هغه شخص د پوهنمل په توگه منل کېږي چې د لاندې شرطونو لرونکی وي:

۱- د دولتي لوړو زده کړو د مؤسسې له حضوري برنامې څخه د دوکتورا (PhD) تحصيلي سند لرل.

۲- له هېواد څخه بهر د خصوصي تحصيلي مؤسسې د حضوري دوکتورا (PhD) تحصيلي سند هغه وخت منل کېدای شي چې دغه مؤسسه په اړوند هېواد کې اکاډميک اعتبار ولري.

۳- په يوې معتبرې بين المللي ژبې بشپړه واکمني او يا په برياليتوب سره په

می نماید.

(۸) وزارت تحصیلات عالی، اشخاص مندرج فقره (۵) این ماده را الی مدت چهار سال اعتبار از تاریخ انفاذ این تعديل در مؤسسات تحصیلات عالی دولتی پذیرفته می تواند.

شرایط پذیرش پوهنمل

۸- ماده سی و هشتم:

شخصی به حیث پوهنمل پذیرفته می شود که واجد شرایط ذیل باشد:

۱- داشتن سند تحصیلی دکتورا (PhD) از برنامه حضوری مؤسسه تحصیلات عالی دولتی.

۲- سند تحصیلی دکتورا (PhD) حضوری مؤسسه تحصیلی خصوصی خارج از کشور زمانی پذیرفته می شود که مؤسسه مذکور دارای اعتبار اکادمیک در کشور مربوط باشد.

۳- تسلط کامل بر یکی از زبان های معتبر بین المللی یا سپری نمودن

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

- یوه له دغو ژبو کې د آزمويڼې تېرول.
- ۴- په دولتي لوړو زده کړو مؤسسو کې له پنځه څلوېښتو (۴۵) کلونو څخه د عمر نه لوړ والی.
- ۵- د رشتوي لړۍ لرل او د تخصصي مضمونونو په سلوکې د شپېته ورته والی.
- ۶- له اړوندې لايحې سره سم د استادانو او د ژورې هيئت په محضر کې په برياليتوب سره د علمي کنفرانس ورکول.
- ۷- د داوطلبانو د زياتوالي په صورت کې د رقابتي آزمويڼې اخيستل.
- ۸- په اخلاقي جرمونو او جنايت نه محکوميت.
- ۹- د جسماني او رواني روغتيا او سلامتيا لرل.
- ۱۰- په نورو ادارو او مراجعو کې د مصروفيت نه لرل.
- مؤفقانه امتحان در يکي از زبان های مذکور.
- ۴- عدم تجاوز سن از چهل و پنج (۴۵) سال در مؤسسات تحصيلات عالي دولتي.
- ۵- داشتن تسلسل رشتوي و تشابه شصت فيصد مضامين تخصصي.
- ۶- ارايه مؤفقانه کنفرانس علمي در محضر استادان و هيئت ژوري، طبق لايحه مربوط.
- ۷- اخذ امتحان رقابتي در صورت تعدد داوطلبان.
- ۸- عدم محکوميت به جرايم اخلاقي و جنايت.
- ۹- داشتن صحت و سلامت جسماني و رواني.
- ۱۰- نداشتن مصروفيت در ساير ادارات و مراجع.

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

د علمي رتبو تثبيت

۹- يو څلوېښتمه ماده:

(۱) د پوهيالي او پوهنيار د علمي رتبو لرونکي د علمي کادر غړي چې د ماستري او دوکتورا د تحصيلي سند په ترلاسه کولو بريالي کېږي او د دوي د ټاکنې په وخت کې د دغو تحصيلي سندونو څخه استفاده نه وي شوي، د دوي علمي رتبې په لاندې ډول تثبيتېږي:

۱- د علمي کادر هغه غړي چې د ماستري تحصيلي سند له ترلاسه کولو مخکې پوهيالي وي، د پوهنيار په علمي رتبه تثبيتېږي.

۲- د علمي کادر هغه غړي چې د دوکتورا د تحصيلي سند له ترلاسه کولو مخکې، پوهيالي يا پوهنيار وي د پوهنمل په علمي رتبه تثبيتېږي.

۳- د علمي کادر هغو غړو تيزس چې د دغې فقرې د ۱ او ۲ اجزاو له مخې د علمي رتبې په تثبيتولو بريالي کېږي په علمي ترفيع گانو کې د اصلي اثر په

تثبيت رتب علمي

۹- ماده چهل و يکم:

(۱) اعضای کادر علمی دارای رتب علمی پوهيالي و پوهنيار که به اخذ سند تحصيلي ماستري و دوکتورا نایل می‌شوند و اسناد تحصيلي یاد شده در زمان تقرر آنها مورد استفاده قرار نگرفته، رتب علمی آنها قرار ذیل تثبيت می‌گردد:

۱- آنده اعضای کادر علمی که قبل از کسب سند تحصيلي ماستري، پوهيالي باشند به رتبه علمی پوهنيار تثبيت رتبه می‌گردند.

۲- آنده اعضای کادر علمی که قبل از کسب سند تحصيلي دوکتورا، پوهيالي يا پوهنيار باشند به رتبه علمی پوهنمل تثبيت رتبه می‌گردند.

۳- تيزس اعضای کادر علمی که به تثبيت رتب علمی طبق اجزای ۱ و ۲ این فقره نایل می‌شوند، منحيث اثر اصلي در ترفيعات علمی قابل محاسبه

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

نمی‌باشد.

(۲) تیزس دومی ماستری و دوکتورا صرف منحیث اثر فرعی در ترفیعات علمی قابل محاسبه می‌باشد.

(۳) اسناد تحصیلی ماستری و دوکتورا (PhD) مندرج اجزای ۱ و ۲ فقره (۱) این ماده از برنامه های حضوری مؤسسات تحصیلات عالی دولتی پذیرفته می‌شود.

(۴) اسناد تحصیلی ماستری و دوکتورا (PhD) مندرج اجزای ۱ و ۲ فقره (۱) این ماده از برنامه های حضوری مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی داخل کشور زمانی پذیرفته می‌شود که مؤسسه مذکور اعتبار اکادمیک خویش را از وزارت تحصیلات عالی کسب نموده باشد.

(۵) اسناد تحصیلی ماستری و دوکتورا (PhD) از برنامه حضوری مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی خارج از کشور زمانی پذیرفته

توگه د محاسبی وړ نه دی.

(۲) د ماسترۍ او دوکتورا دوه یم تیزس په علمي ترفیع گانو کې یواځې د فرعي اثر په توگه د محاسبی وړ دی.

(۳) د دغې مادې د (۱) فقرې په ۱ او ۲ اجزاوو کې د ماسترۍ او دوکتورا (PhD) لیکل شوي تحصیلي سندونو د دولتي لوړو زده‌کړو د مؤسسو له حضوري برنامه څخه منل کېږي.

(۴) د هېواد د ننه د خصوصي لوړو زده‌کړو د مؤسسې له حضوري برنامه څخه د دې مادې د (۱) فقرې په ۱ او ۲ اجزاوو کې درج شوي د ماسترۍ او دوکتورا (PhD) تحصیلي سندونه هغه وخت منل کېږي چې یاده مؤسسه خپل اکادمیک اعتبار د لوړو زده‌کړو له وزارت څخه ترلاسه کړی وي.

(۵) له هېواد څخه بهر د خصوصي لوړو زده‌کړو د مؤسسې له حضوري برنامه څخه د ماسترۍ او دوکتورا (PhD) تحصیلي سندونه هغه وخت

رسمي جریده

۱۳۹۷/۱/۱۱

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

منل کپري چي ياده مؤسسه په اړوند هېواد کې د اکادميک اعتبار لرونکي وي.

می‌شود که مؤسسه مذکور دارای اعتبار اکادمیک در کشور مربوط باشد.

(۶) د علمي کادر د غړو د علمي رتبو د تثبيت او ترقيع په منظور د ماستري او دوکتورا (PhD) ډول او د نوموړو دورو د لږترلږه نمره لږل د جلا لايحي په واسطه تنظيمېږي.

(۶) نوعیت ماستري و دوکتورا (PhD) و داشتن حداقل نمرات دوره های مذکور به منظور تثبيت و ترقيع رتب علمي اعضای کادر علمي توسط لايحه جداگانه تنظيم می‌گردد.

په دولتي اداري بستونو کې ټاکنې

تقرر در بست های اداري دولتي

۱۰- دري څلویښتمه ماده:

۱۰- ماده چهل و سوم:

(۱) د علمي کادر غړي چي د واکمنو مقاماتو د لږوم ديد پر بنا په دولتي اداري بستونو کې ټاکل کېږي په هغه صورت کې خپل اکادميک بست ساتي چې په اونۍ کې لږترلږه څلور ساعته لوست ورکړي او د دپارتمنت په غونډو کې ګډون وکړي.

(۱) اعضای کادر علمي که بنابر لزوم دید مقامات ذیصلاح در بست های اداري دولتي مقرر می‌شوند، در صورتی بست اکادميک شان حفظ می‌باشد که حداقل در هفته چهار ساعت تدریس نموده و در جلسات دپارتمنت اشتراک نمایند.

(۲) که چېرې د علمي کادر غړي له دندې څخه تېرشي د اړتيا او د اکادميک بست د شتون په صورت کې د پخواني علمي رتبې په ساتنې سره په اکادميک بست کې د ده بيا شموليت

(۲) هرگاه عضو کادر علمي از وظیفه قطع علاقه نماید، شمول مجدد وی در بست اکادميک با حفظ رتبه علمي قبلي در صورت ضرورت و موجودیت بست اکادميک صرف برای یکبار با

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

نظر داشت شرایط ذیل صورت گرفته می‌تواند:

۱- در صورتی که سن متقاضی برای تقرر مجدد به رتبه علمی پوهاند دارای سند تحصیلی دوکتورا (PhD) و پوهنوال دارای سند تحصیلی ماستری از پنجاه (۵۰) سال و برای رتبه علمی پوهندوی و پوهنمل از چهل و پنج (۴۵) سال و برای رتبه علمی پوهنیار از چهل (۴۰) سال تجاوز نکرده باشد.

۲- در صورتی که دوره انفصال متقاضی از مؤسسه تحصیلات عالی بیشتر از دوره کار موصوف نباشد و به هیچ صورت از ده (۱۰) سال تجاوز ننماید.

۳- در صورتی که مطابق حکم ماده پنجاه و یکم این قانون از کادر علمی منفک نه شده باشد.

یوازی د یوه ځل لپاره د دغو شرطونو په پام کې نیولو سره ترسره کېدای شي:

۱- په هغه صورت کې چې د پوهاند په علمي رتبه د دوکتورا (PhD) تحصیلي سند لرونکي او پوهنوال د ماستري تحصیلي سند لرونکي په رتبه د بیا ټاکنې لپاره د غوښتونکي عمر له پنځوسو (۵۰) کلونو او د پوهندوي او پوهنمل علمي رتبې لپاره له پنځه څلوېښتو (۴۵) کلونو او د پوهنیار علمي رتبې لپاره له څلوېښتو (۴۰) کلونو څخه لوړ شوی نه وي.

۲- په هغه صورت کې چې د لوړو زده کړو له مؤسسي څخه د غوښتونکي د انفصال دوره د ده د کار له دورې څخه زیاته نه وي او په هېڅ صورت له لسو (۱۰) کلونو څخه لوړ نه وي.

۳- په هغه صورت کې چې د دې قانون د یو پنځوسمې مادې له حکم سره سم له علمي کادر څخه منفک شوی نه وي.

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

ترفيـع رتب علمي معاون

استاد

۱۱- ماده چهل و پنجم:

(۱) پوهنيار در صورت اكمال شرايط ذيل به رتبه علمي پوهنمل ترفيع مي نمايد:

۱- سپري نمودن حداقل سه سال خدمت بالفعل در رتبه علمي پوهنيار.

۲- انتخاب موضوع رساله علمي- تحقيقي يا ترجمه و تعيين استاد رهنما حداقل يك سال قبل از موعد ترفيع به پيشنهاده دپارتمنت و تائيد شوراي علمي پوهنخي.

۳- تحرير يك رساله علمي- تحقيقي يا ترجمه كه از طرف استاد رهنما و يك استاد ديگر تائيد شده و از طريق هيئت ژوري جداگانه مورد مناقشه قرار گرفته باشد. تيزس ماستري در صورتي كه قبلادر تقرر و ترفيع علمي مورد استفاده قرار نگرفته باشد، به عوض رساله علمي پذيرفته شده

د استاد د مرستيال د علمي رتبو

ترفيـع

۱۱- پنځه څلوېښتمه ماده:

(۱) پوهنيار د دغو شرطونو د بشپړولو په صورت كې د پوهنمل علمي رتبې ته ترفيع كوي:

۱- د پوهنيار په علمي رتبه كې د لږ ترلږه درې كاله بالفعل خدمت ترسره كول.

۲- د دپارتمنت په وړانديز او د پوهنخي د علمي شوري په تائيد د ترفيع له مودې څخه لږ ترلږه يو كال مخكې د علمي څېړنيزې رسالې د موضوع انتخاب يا ژباړنه اولارښود استاد ټاكنه.

۳- د يوې علمي- څېړنيزې رسالې ليكل يا ژباړل چې د لارښود استاد او د يو بل استاد له خوا تائيد شوي وي او د جلا ژوري هيئت له لوري د مناقشې وړ گرځېدلې وي. د ماستري- تيزس په هغه صورت كې چې پخوا په علمي ترفيع او ټاكنه كې د استفادې وړ نه وي گرځېدلې، د علمي رسالې پرځاى منل

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

کېدای شي.

۴- د څلورو مطبوعو علمي آثارو لړل.
۵- په هغو موضوعگانو کې چې د دپارتمنت او د پوهنځي د علمي شوري د جلسې له لوري ټاکل شوې او د ژوري هيئت په واسطه مثبت بلل شوې وي د پوهنځي او د لوړو زده کړو د مؤسسي د علمي کادر د غړو په محضر کې د دوو علمي کنفرانسونو وړاندې کول.

۶- د دپارتمنت د آمر په واسطه د کار له پلان سره سم په برياليتوب سره د اکاډميکي مکلفيتونو د ترسره کولو د څرنګوالي رپوټ او د دپارتمنت په مجلس کې د هغه تاييد.

۷- د لارښود استاد په واسطه د هرکال په پای کې د تدريسي علمي فعاليتونو د رپوټ وړاندې کول چې د علمي کادر د غړي د ټاکل کېدو په پيل کې ټاکل کېږي او د دپارتمنت د مجلس په واسطه د هغه تاييد.

۸- د علمي ترفيع په اصلي اثر او د هغه په محتوا د کار د پرمختګ په باره

می تواند.

۴- داشتن چهار اثر علمی مطبوع.
۵- ارایه دوکنفرانس علمی در محضر اعضای کادر علمی پوهنځي و مؤسسه تحصیلات عالی در موضوعاتی که از طرف جلسه دپارتمنت و شورای علمی پوهنځي تعیین شده و توسط هیئت ژوری مثبت ارزیابی شده باشد.

۶- گزارش از چگونگی انجام مؤفقانه مکلفیت های اکادمیک مطابق پلان کار توسط آمر دپارتمنت و تائید آن در مجلس دپارتمنت.

۷- ارایه گزارش فعالیت های تدریسی و علمی در اخیر هر سال توسط استاد رهنما که در آغاز تقرر عضو کادر علمی تعیین می گردد و تائید آن توسط مجلس دپارتمنت.

۸- ابراز نظر مثبت استاد رهنمای مندرج جزء ۲ این فقره در مورد

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

پیشرفت کار بالای اثر اصلی
ترفیع علمی و محتوای آن و
تائید آن توسط مجلس
دیپارتمنت.

۹- سپری نمودن مؤلفانۀ امتحان
در یکی از زبان های معتبر
بین المللی.

(۲) پوهنمل در صورت اكمال شرایط
ذیل به رتبه علمی پوهندوی ترفیع
می نماید:

۱- سپری نمودن حداقل سه سال
خدمت بالفعل در رتبه علمی
پوهنمل.

۲- انتخاب ترجمۀ یک کتاب یا کتاب
ممد درسی به یکی از زبان های ملی و
تعیین استاد رهنما حداقل یک
سال قبل از موعد ترفیع به پیشنهاد
دیپارتمنت و تائید شورای علمی
پوهنخی.

۳- ترجمۀ تیزس دوکتورا به یکی از
زبان های ملی در صورتی که قبلاً نسخه
اصلی آن در تقرر، تثبیت و ترفیع علمی
مورد استفاده قرار نگرفته باشد

کې د دغې فقرې په ۲ جزء کې د درج
شوي لارښود استاد د مثبت نظر
څرگندول او د دیپارتمنت د مجلس په
واسطه د هغه تائید.

۹- په بریالیتوب سره په یوې
بین المللي معتبرې ژبې کې د آزمویښي
تېرول.

(۲) پوهنمل د لاندې شرطونو د
بشپړولو په صورت کې د پوهندوی
علمي رتبې ته ترفیع کوي:

۱- د پوهنمل په علمي رتبه کې
لږ ترلږه درې کاله بالفعل خدمت ترسره
کول.

۲- د دیپارتمنت په وړاندیز او د
پوهنخي د علمي شوري په تائید د ترفیع
د مودې څخه لږ ترلږه یو کال مخکې
په یوې ملي ژبې د یوه کتاب یا د
مرستندوی درسي کتاب د ژباړنې
انتخاب او د لارښود استاد ټاکنه.

۳- په یوې ملي ژبې د دوکتورا د تیزس
ژباړه په هغه صورت کې چې پخوا له
اصلي نسخې څخه یې په ټاکنه، تثبیت
او علمي ترفیع کې استفاده نه وي

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

منحيث اثر اصلي پذيرفته شده
می تواند.

۴- داشتن شش اثر علمی مطبوع که
از جمله دو اثر آن در یکی
از مجله های معتبر علمی داخلی یا
خارجی در دوره پوهنملی چاپ شده
باشد.

۵- گزارش از چگونگی انجام
مؤفقاته مکلفیت های اکادمیک
مطابق پلان کار توسط آمر
ديپارتمنت و تائيد آن در مجلس
ديپارتمنت.

۶- ارایه گزارش فعالیت های
تدریسی و علمی در اخير هر سال
توسط استاد رهنا که در آغاز تقرر
عضو کادر علمی تعیین می گردد
و تائيد آن توسط مجلس
ديپارتمنت.

۷- ابراز نظر مثبت استاد رهنمای
مندرج جزء ۲ این فقره در مورد
پیشرفت کار بالای رساله
اصلي ترفيع علمی و محتوای
آن و تائيد آن توسط مجلس

شوي، د اصلي اثر په توگه منل کېدای
شي.

۴- د شپږو مطبوعو علمي آثارو لړل
چې له دې جملې څخه دوه آثاريې د
پوهنملي په دوره کې په يوې کورنۍ يا
بهرنۍ علمي معتبره مجله کې چاپ
شوي وي.

۵- د دپارتمنت د آمر په واسطه د کار
له پلان سره سم په برياليتوب سره د
اکادميکي مکلفيتونو د ترسره کولو د
څرنگوالي د رپوټ برابرول او د
ديپارتمنت په مجلس کې د هغه تاييد.

۶- د لارښود استاد په واسطه د هر
کال په پای کې د تدریسي او علمي
فعاليتونو د رپوټ وړاندې کول چې د
علمي کادر د غړي د ټاکنې په پيل کې
ټاکل کېږي او د دپارتمنت د مجلس
لخوا د هغو تاييد.

۷- د علمي ترفيع په اصلي رسالې او د
هغې په محتوا د کار د پرمختگ په
اړوند د دغې فقرې په ۲ جزء کې د
درج شوي لارښود استاد د مثبت نظر
څرگندول او د دپارتمنت د مجلس په

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

واسطه د هغه تأييد.

ديپارتمنت.

۸- په برياليتوب سره په يوه معتبرې نړيوالې ژبې کې د آزمويڼې تېرول.

۸- سپری نمودن مؤفقانه امتحان در یکی از زبان های معتبر بين المللی.

۹- په هغو موضوعگانو کې چې د ديپارتمنت د جلسې او د پوهنځي د علمي شوري له لوري ټاکل شوې وي او د ژوري هيئت په واسطه مثبتې ارزول شوې وي د پوهنځي او د لوړو زده کړو د مؤسسې د علمي کادر د غړو په محضر کې د دوو علمي کنفرانسونو وړاندې کول.

۹- ارايه دو کنفرانس علمی در محضر اعضای کادر علمی پوهنځي و مؤسسه تحصیلات عالی در موضوعاتی که از طرف جلسه ديپارتمنت و شورای علمی پوهنځي تعيين شده و توسط هيئت ژوري مثبت ارزیابی شده باشد.

۱۰- په اکاډميکي چارو کې فعاله ونډه اخيستنې او د اړونده ديپارتمنت، پوهنځي او د تحصيلي مؤسسې په کچه د اکاډميکي خدمتونو وړاندې کول.

۱۰- سهم گیری فعال در امور اکادمیک و عرضه خدمات اکادمیک در سطح ديپارتمنت، پوهنځي و مؤسسه تحصيلی مربوط.

(۳) که چېرې د علمي کادر غړي د ماسترۍ يا د دوکتورا د تيزس له مخې چې له هېواد څخه په بهر کې يې په يوې معتبرې بين المللي ژبې ليکلې وي، د بهرنۍ ژبې د آزمويڼې په پروسه کې نه شاملېږي.

(۳) هرگاه اعضای کادر علمی تيزس ماستری يا دکتورای خویش را، در خارج از کشور به یکی از زبان های معتبر بين المللی تحرير نموده باشد، شامل پروسه امتحان زبان خارجي نمی گردند.

(۴) د مرستيال استاد لپاره لارښود استاد په ترتيب سره د پوهندوی،

(۴) استاد رهنما برای معاون استاد به ترتيب از رتبه پوهندوی،

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

پوهنوال و پوهاند تعیین می‌گردد.

(۵) هرگاه پوهنیار دارای درجه تحصیلی لیسانس باشد، تیزس ماستری وی در صورت تکمیل سایر شرایط به حیث اثر اصلی به رتبه علمی پوهنمل و اگر پوهنمل دارای درجه ماستری باشد تیزس دکتورای وی در صورت تکمیل سایر شرایط به حیث اثر اصلی به رتبه علمی پوهندوی قابل محاسبه می‌باشد.

ترفیع رتب علمی استاد

۱۲- ماده چهل و ششم:

(۱) پوهندوی در صورت اكمال شرایط ذیل به رتبه علمی پوهنوال ترفیع می‌نماید:

۱- سپری نمودن حداقل سه سال خدمت بالفعل در رتبه علمی پوهندوی.

۲- انتخاب موضوع برای ترفیع علمی حداقل یک سال قبل از موعد

پوهنوال او د پوهاند له رتبې څخه ټاکل کېږي.

(۵) که چېرې پوهنیار د لیسانس تحصیلی درجې لرونکی وي، د هغه د ماستری-تیزس د اصلي اثر په توگه د نورو شرطونو د بشپړولو په صورت کې د پوهنمل علمي رتبې ته او که پوهنمل د ماستری-درجې لرونکی وي د هغه د دوکتورا تیزس د اصلي اثر په توگه د نورو شرطونو د بشپړولو په صورت کې د پوهندوی علمي رتبې ته د محاسبې وړ دي.

د استاد د علمي رتبو ترفیع

۱۲- شپږ څلوېښتمه ماده:

(۱) پوهندوی د لاندې شرطونو د بشپړولو په صورت کې د پوهنوال علمي رتبې ته ترفیع کوي:

۱- د پوهندوی په علمي رتبه کې لږترلږه درې کاله بالفعل خدمت تر سره کول.

۲- د ترفیع له مودې څخه لږترلږه یو کال مخکې د علمي ترفیع لپاره د

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

ترفيع و تائيد آن از طرف مجلس
ديپارتمنت و شورای علمی
پوهنځی.

۳- تأليف يک کتاب درسی
مورد نیاز ديپارتمنت در سطح مؤسسه
تحصيلات عالی کشور به تشخيص
ديپارتمنت، تائيد شورای علمی
پوهنځی و ثبت ديتايس تأليف کتب
رياست انسجام امور اکادميک، در
صورتی به جای يک اثر علمی -
تحقیقی پذيرفته می شود که
توسط سه نفر پوهاند و يا پوهنوال
تائيد و برای نشر پذيرفته شده
باشد.

۴- ارايه سه کنفرانس
علمی در محضر اعضای کادر علمی
پوهنځی و مؤسسه تحصيلات عالی در
موضوعاتی که از طرف
جلسه ديپارتمنت و شورای علمی
پوهنځی تعيين شده و توسط
هيئت ژوری مثبت ارزیابی شده
باشد.

۵- داشتن حداقل يازده اثر علمی

موضوع انتخاب او د ديپارتمنت د
مجلس او د پوهنځي د علمي شوري په
واسطه د هغې تائيد.

۳- د ديپارتمنت په تشخيص، د
پوهنځي د علمي شوري په تائيد او د
اکادميکي چارو د سمون د رياست د
کتابونو د تأليف د ديتايس په ثبت د
هېواد د لوړو زده کړو د مؤسسو په
کچه د ديپارتمنت د اړتيا وړ د يوه
درسي کتاب تأليف، په هغه صورت کې
د يوه علمي- څېړنيز اثر پرځای منل
کېږي چې د درېو تنو پوهاندانو او يا
پوهنوالانو په واسطه تائيد او د خپرولو
لپاره منل شوی وي.

۴- په هغو موضوعگانو کې چې د
ديپارتمنت د جلسې او د پوهنځي د
علمي شوري له لوري ټاکل شوې وي
او د ژوري هيئت په واسطه مثبتې
ارزول شوې وي د پوهنځي او د لوړو
زده کړو د مؤسسې د علمي کادر د
غړو په محضر کې د دريو علمي
کنفرانسونو وړاندې کول.

۵- په کورنيو يا بهرنيو علمي خپرونو

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

مطبوع در نشریه های علمی داخلی یا خارجی که از آن جمله هشت اثر آن تحقیقی باشد و دو اثر تحقیقی آن در رتبه علمی پوهندوی به نشر رسیده باشد.

۶- تحریر یک رساله علمی- تحقیقی که از طرف سه نفر پوهاند یا پوهنوال مورد تأیید قرار گیرد، در صورت عدم موجودیت پوهاند یا پوهنوال در رشته یا رشته های نزدیک به آن، از طرف پوهندوی که در رشته مربوط سند تحصیلی دوکتورا داشته باشد، تأیید و از آن در محضر اعضای کادر علمی پوهنخی و مؤسسه تحصیلی مربوط دفاع و مورد تأیید هیئت ژوری قرار گیرد.

۷- ارایه گزارش فعالیت های علمی و مؤفقیست در تدریس توسط آمر دیپارتمنت و تأیید آن از طرف جلسه دیپارتمنت.

(۲) پوهنوال در صورت اکمال شرایط

کې د لږ ترلږه یوولسو مطبوعو علمي آثارو لړل چې له دې جملې څخه اته آثار یې څېړنیز وي او دوه څېړنیز آثار یې د پوهندوی په علمي رتبه کې خپاره شوي وي.

۶- د یوې علمي - څېړنیزې رسالې لیکل چې د دریو تنو پوهاندانو یا پوهنوالانو په واسطه د تأیید وړ وگرځي، په څانګه یا هغې ته په نږدې څانګه کې د پوهاند یا پوهنوال د نه شتون په صورت کې، د هغه پوهندوی په واسطه چې په اړونده څانګه کې د دوکتورا تحصیلي سند ولري، تأیید او هغې د اړونده پوهنځي او تحصیلي مؤسسې د علمي کادر د غړو په محضر کې دفاع وشي او د ژوري هیئت د تأیید وړ وگرځي.

۷- د دیپارتمنت د آمر په واسطه په لوست ورکولو کې د بریالیتوب او د علمي فعالیتونو د رپوټ وړاندې کول او د دیپارتمنت د غونډې په واسطه د هغه تأیید.

(۲) پوهنوال د لاندې شرطونو د

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

ذیل به رتبه علمی پوهاند ترفیع
می‌نماید:

۱- سپری نمودن حداقل سه سال
خدمت بالفعل در رتبه علمی
پوهنوال.

۲- انتخاب موضوع اثر اصلی
حداقل یک سال قبل از موعد
ترفیع و تأیید آن از طرف مجلس
دیپارتمنت و شورای علمی
پوهنخی.

۳- داشتن سند تحصیلی دوکتورا
(PhD).

۴- تحریر یک رساله علمی- تحقیقی
که توسط سه نفر پوهاند تأیید شده و از
آن در محضر اعضای کادر علمی
پوهنخی و مؤسسه تحصیلی مربوط
دفاع نماید و مورد تأیید هیئت ژوری
سه نفری قرار گیرد.

۵- تألیف یک کتاب درسی
مورد نیاز دیپارتمنت در سطح مؤسسه
تحصیلات عالی کشور به تشخیص
دیپارتمنت، تأیید شورای علمی پوهنخی
و ثبت دیتابیس تألیف کتب

بشپړولو په صورت کې د پوهاند علمي
رتبي ته ترفیع کوي:

۱- د پوهنوال په علمي رتبه کې د
لږترلږه درې کاله بالفعل خدمت ترسره
کول.

۲- د ترفیع له مودې څخه لږترلږه
یو کال مخکې د اصلي اثر د موضوع
انتخاب او د دیپارتمنت د مجلس او د
پوهنخی د علمي شوري له خوا د هغې
تأیید.

۳- د دوکتورا (PhD) د تحصیلي
سند لرل.

۴- د یوې علمي- څېړنیزې رسالې
لیکل چې د دریو تنو پوهاندانو په واسطه
تأیید او د اړونده پوهنخی او د تحصیلي
مؤسسې د علمي کادر د غړو په محضر
د هغې دفاع وکړي او درې کسيزه
ژوري هیئت د تأیید وړ وګرځي.

۵- د دیپارتمنت په تشخیص، د
پوهنخی د علمي شوري په تأیید او د
اکاډمیکي چارو د سمون د ریاست د
کتابونو د تألیف د دیتابیس په ثبت د
هېواد د لوړو زده کړو مؤسسې په کچه

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

ریاست انسجام امور اکادمیک، در صورتی به جای یک اثر علمی - تحقیقی پذیرفته می‌شود که توسط سه نفر پوهاند و یا پوهنوال تأیید و برای نشر پذیرفته شده باشد.

۶- رایۀ سه کنفرانس علمی در محضر اعضای کادر علمی پوهنځی و مؤسسه تحصیلات عالی در موضوعاتی که از طرف جلسه دیپارتمنت و شورای علمی پوهنځی تعیین شده و توسط هیئت ژوری مثبت ارزیابی شده باشد.

۷- داشتن حداقل شانزده اثر علمی مطبوع در نشریه های علمی داخلی و خارجی که از آن جمله ده اثر آن تحقیقی بوده و چهار اثر تحقیقی آن بعد از بدست آوردن رتبه علمی پوهنوال در مجله های معتبر داخلی و خارجی به نشر رسیده باشد.

(۳) عضو کادر علمی علاوه بر شرایط ترفیع رتبه علمی مندرج ماده

د دیپارتمنت د اړتیا وړ د یوه درسي کتاب تألیف، په هغه صورت کې چې یوه علمي - څېړنیز اثر پر ځای منل کېږي چې د دریو تنو پوهاندانو او یا پوهنوالانو په واسطه تأیید او د خپرولو لپاره منل شوی وي.

۶- په هغو موضوعگانو کې چې د دیپارتمنت د جلسې او د پوهنځي د علمي شوري له لوري ټاکل شوې وي او د ژوري هیئت په واسطه مثبتې ارزول شوې وي د پوهنځي او د لوړو زده کړو د مؤسسي د علمي کادر د غړو په محضر کې د دریو علمي کنفرانسونو وړاندې کول.

۷- په کورنیو او بهرنیو علمي خپرونو کې د لږ تر لږه شپاړلسو مطبوعو آثارو لږل چې له دې جملې څخه لس څېړنیز وي او څلور څېړنیز آثار یې د پوهنوال د علمي رتبې له ترلاسه کولو وروسته په کورنیو او بهرنیو علمي مجلو کې خپاره شوي وي.

(۳) د علمي کادر غړی د دغه قانون په پنځه څلوېښتمه ماده او ددغې مادې

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

چهل و پنجم این قانون و فقره های (۱ و ۲) این ماده مکلف است، حداقل در هر رتبه علمی یک اثر علمی- تحقیقی مربوط را در یکی از نشریه های معتبر بین المللی به نشر برساند.

(۴) اثر علمی نشرشده مندرج فقره (۳) این ماده معادل دو اثر نشر شده داخلی محاسبه می گردد.

(۵) شرایط مندرج جزء ۳ فقره (۲) و فقره های (۳ و ۴) این ماده بعد از یک سال از تاریخ انفاذ این تعدیل و ایزاد قابل تطبیق می باشد.

(۶) نظارت از فعالیت های سالانه اعضای کادر علمی دارای رتبه علمی پوهاند از جانب معاونیت علمی صورت می گیرد.

(۷) نحوه امتیازات بین فعالیت های تدریسی، تحقیقی، تألیف، ترجمه و عرضه خدمات اعضای کادر علمی توسط لایحه جداگانه تنظیم می گردد.

په (۱ او ۲) فکروکې د درج شوي علمي رتبې د ترفيع په شرطونو سربېره مکلف دی، په هره علمي رتبه کې لږ ترلږه يو اړوند علمي- څېړنيز اثر په يوه بين المللي معتبره خپرونه کې خپور کړي.

(۴) د دغې مادې په (۳) فقره کې درج شوی علمي اثر د دوو کورنیو خپرو شوو آثارو معادل محاسبه کېږي.

(۵) د دغې مادې د (۲) فقرې په ۳ جزء او په (۳ او ۴) فکروکې درج شوي شرطونو د دغه تعدیل او ایزاد د انفاذ له نېټې څخه يو کال وروسته د تطبیق وړ دي.

(۶) د پوهاند د علمي رتبې لرونکو د علمي کادر د غړو د کلنیو فعالیتونو څارنه د علمي معاونیت په واسطه ترسره کېږي.

(۷) د تدریسي، څېړنيزو، تألیف او ژباړې د فعالیتونو او د علمي کادر د غړو د خدمتونو د عرضه کولو ترمنځ د امتیازونو ډول، د جلا لایحې په واسطه تنظیمېږي.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

د علمي ترقيع منظوري

۱۳- نهه څلوېښتمه ماده:

د استاد د مرستيال او د استاد د علمي رتبې تثبيت او ترقيع د دغه قانون د حکمونو له مخې د دپارتمنت د مجلس د پوهنځي علمي شوري او د مؤسسي د علمي شوري له تصويب وروسته د اړونده تحصيلي مؤسسي د رئيس په وړاندیز او د لوړو زده کړو د وزير په منظوري ترسره کېږي.

له اکاډميک بستونو څخه انفکاک

۱۴- يو پنځوسمه ماده:

(۱) د علمي کادر غړي په لاندې حالاتو کې له اکاډميک بست څخه منفک کېږي:

۱- په هغه صورت کې چې د تحصيلي مؤسسي په واسطه د هېواد په دننه يا بهر کې د ماستري يا دوکتورا برنامې ته معرفي شوي وي، خو د نظر وړ د فراغت سند ترلاسه نه کړای شي.

۲- په هغه صورت کې چې استاد او د استاد مرستيال په شپږو کلونو کې لوړې

منظوري ترقيع علمي

۱۳- ماده چهل و نهم:

ترقيع و تثبيت رتبه علمي معاون استاد و استاد طبق احکام اين قانون بعد از تصويب مجلس دپارتمنت، شورای علمي پوهنځي، شورای علمي مؤسسه به پيشنهاده رئيس مؤسسه تحصيلي مربوط و منظوري وزير تحصيلات عالي صورت مي گيرد.

انفکاک از بست های اکادميک

۱۴- ماده پنجاه و يکم:

(۱) عضو کادر علمي در حالات ذيل از بست اکادميک منفک مي گردد:

۱- در صورتي که از طرف مؤسسه تحصيلي در برنامه ماستري يا دوکتورا در داخل يا خارج از کشور معرفي گرديده باشد، ولي سند فراغت مورد نظر را کسب کرده نتواند.

۲- در صورتي که استاد و معاون استاد شرايط ترقيع به رتبه علمي بالاتر را در

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

مدت شش سال تکميل کرده
نتواند.

۳- در صورت نقض دسپلين و ساير
تخطي هاي مندرج اسناد تقنيني
مربوط.

۴- در صورتی که شرايط
مندرج فقره (۱) ماده چهل و
سوم اين قانون را رعايت
ننمايد.

(۲) حکم جزء ۲ فقره (۱) اين
ماده از تاريخ انفاذ قانون تحصيلات
عالي ملکی قابل تطبيق
می باشد.

(۳) انفکاک در حالت جزء ۳ فقره
(۱) اين ماده به اساس پيشنهاده شورای
علمی پوهنځی، تصویب شورای علمی
مؤسسه تحصیلی مربوط و منظوری
وزير تحصيلات عالي صورت
می گیرد.

(۴) عضوکادر علمی که به اساس
حکم مندرج فقره (۱) اين ماده از
یک مؤسسه تحصيلات عالي
منفک گردد، نمی تواند در مؤسسه

علمي رتبې ته د ترقيع شرطونه بشپړ نه
کړاي شي.

۳- د دسپلين د نقض او په اړوندو
تقنيني سندونو کې د نورو ليکل شويو
سرغړونو په صورت کې.

۴- په هغه صورت کې چې ددې قانون
د دري څلورېنځمې مادې په
(۱) فقره کې درج شوي شرايط رعايت
نکړي.

(۲) د دغې مادې د (۱) فقرې د
۲ جزء حکم د ملکي لوړو زده کړو د
قانون د انفاذ له نېټې څخه د تطبيق وړ
دی.

(۳) ددغې مادې د (۱) فقرې د ۳ جزء
په حالت کې انفکاک د اړونده پوهنځي
د شوري په وړاندیز، د تحصيلي
مؤسسې د علمي شوري په تصویب او
د لوړو زده کړو د وزير په منظوری-
ترسره کېږي.

(۴) د علمي کادر هغه غړی چې د دې
مادې په (۱) فقره کې د درج شوي
حکم پر بنسټ د لوړو زده کړو له يوې
مؤسسې څخه منفک شي، نشي کولای

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

تحصيلات عالي دولتي ديگر
مقرر شود.

ترفيع رتبه علمي پوهيالي

۱۵- ماده شصت و نهم:

(۱) آنده اعضای کادر علمي که قبل
از انفاذ این قانون به حیث پوهيالي
پذيرفته شده اند، ترفيع رتبه علمي آنها
به رتبه علمي پوهنيار با کسب سند
تحصيلي ماستري مندرج جزء ۱ ماده
سی و هفتم این قانون صورت
می گیرد.

(۲) هرگاه عضو کادر علمي
پوهيالي مندرج فقره (۱) این ماده سند
تحصيلي ماستري را کسب
نموده باشد. الی کسب سند تحصيلي
ماستري تنها به رتبه علمي
پوهنيار با نظر داشت شرایط ذیل ترفيع
نموده می تواند:

۱- سپری نمودن حداقل سه سال
خدمت بالفعل در رتبه علمي
پوهيالي.

۲- ارایه گزارش فعالیت های

د لوړو زده کړو په بله دولتي مؤسسه
کې مقرر شي.

د پوهيالي علمي رتبې ترفيع

۱۵- نهه شپېتمه ماده:

(۱) د علمي کادر هغه غړي چې د دغه
قانون له انفاذ مخکې د پوهيالي په توګه
منل شوي دي، د پوهنيار علمي رتبې ته
د هغوی د علمي رتبې ترفيع د دغه
قانون د ۳۷ مادې به ۱ جزء کې د
ليکل شوي ماستري- د تحصيلي سند په
ترلاسه کولو سره ترسره کېږي.

(۲) که چېرې د پوهيالي علمي کادر
غړي د دې مادې په (۱) فقره کې درج
شوی تحصيلي سند ترلاسه کړی نه
وي. د ماستري- د تحصيلي سند ترلاسه
کولو تر وخته پورې د لاندې شرطونو
په پام کې نيولو سره يوازې د پوهنيار
علمي رتبې ته ترفيع کولای شي:

۱- د پوهيالي په علمي رتبه کې د
لوړ ترلړه درې کاله د بالفعل خدمت
ترسره کول.

۲- د لارښود استاد په واسطه د هر

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

علمی در اخیر هر سال توسط استاد رهنما و تأیید آن توسط مجلس دیپارتمنت مربوط.

۳- گزارش توسط آمر دیپارتمنت از چگونگی انجام مؤفقانه وظایف و مکلفیت های اکادمیک که از جانب دیپارتمنت مطابق پلان کاری به وی سپرده شده و تأیید آن توسط مجلس دیپارتمنت.

۴- انجام مؤفقانه وظایفی که از جانب دیپارتمنت به وی سپرده شده باشد.

۵- تحریر یا ترجمه یک رساله علمی - تحقیقی و تعیین استاد رهنما حداقل یک سال قبل از موعد ترفیع به پیشنهاد دیپارتمنت و تأیید شورای علمی پوهنځی.

۶- رایۀ یک کنفرانس علمی در محضر اعضای کادر علمی پوهنځی و مؤسسه تحصیلات عالی در موضوعاتی که از طرف

کال په پای کې د علمي فعالیتونو د رپوټ وړاندې کول او د اړونده دیپارتمنت د مجلس په واسطه د هغه تأیید.

۳- د هغو اکادمیکو دندو او مکلفیتونو د بريالي ترسره کولو له څرنگوالي څخه د دیپارتمنت د آمر په واسطه رپوټ چې له کاري پلان سره سم هغه ته د دیپارتمنت له لوري سپارل شوي او د دیپارتمنت د مجلس په واسطه د هغو تأیید.

۴- په برياليتوب سره د هغو دندو ترسره کول چې د دیپارتمنت له خوا ورته سپارل شوي وي.

۵- د دیپارتمنت په وړاندیز او د پوهنځي د علمي شوري په تأیید، د یوې علمي - څېړنیزې رسالې لیکل یا ژباړه او د ترفیع له مودې څخه یو کال مخکې د لارښود استاد ټاکنه.

۶- په هغو موضوعگانو کې چې د دیپارتمنت د جلسې او د پوهنځي د علمي شوري له لوري ټاکل شوې وي او د ژوري هیئت په واسطه مثبتې

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

جلسه دپارتمنت و شورای علمی پوهنځی تعیین شده و توسط هیئت ژوری مثبت ارزیابی شده باشد.

۷- سپری نمودن مؤفقاۀ امتحان در یکی از زبان های معتبر بین المللی.

(۳) آنده اعضای کادر علمی دارای رتبه علمی پوهیالی که شرایط مندرج فقره (۲) این ماده را تکمیل نمایند، مستحق هفتاد و پنج فیصد معاش رتبه علمی پوهنیار می باشند.

ماده دوم:

فقره (۳) در ماده نهم قانون تحصیلات عالی ملکی به متن ذیل ایزاد گردد:

(۳) امور مربوط به تأسیس و فعالیت مؤسسات تحصیلات عالی دولتی با مؤسسات تحصیلات عالی دول خارجی طبق سند تقنینی جداگانه تنظیم می گردد.

ماده سوم:

این تعدیل و ایزاد از تاریخ توشیح

ارزول شوې وي د پوهنځي او د لوړو زده کړو د مؤسسي د علمي کادر د غړو په محضرکې د يوه علمي کنفرانس وړاندې کول.

۷- په يوه معتبره نړيواله ژبه کې په برياليتوب سره د آزمويڼې تېرول.

(۳) د پوهيالي د علمي رتبې د لرونکو علمي کادر هغه غړي چې د دغې مادې په (۲) فقره کې درج شوي شرطونه بشپړ نه کړي د پوهنيار د علمي رتبې د پنځه اويا سلنې، معاش مستحق دي.

دوه يمه ماده:

د ملکي لوړو زده کړو د قانون په نهمه ماده کې (۳) فقره دې په لاندې متن ايزاد شي:

(۳) د بهرنيو دولتونو د لوړو زده کړو له مؤسسو سره د دولتي لوړو زده کړو د مؤسسو په تأسيس او فعاليت پورې اړوندې چارې له جلا تقيني سند سره سم تنظيمېږي.

درېيمه ماده:

د غه تعدیل او ایزاد د توشیح له نېټې

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۹۷)

۱۳۹۷/۱/۱۱

نافذ و درجریده رسمی نشر گردد و با
انفاذ آن تعدیل و ایزاد اجزای
۳ و ۵ ماده دوازدهم، فقره (۳)
ماده سی و ششم، ماده سی و هفتم،
فقره های (۳، ۴، ۵، ۶، و ۷)
ماده چهل و ششم و فقره (۲)
ماده شصت و نهم قانون تحصیلات
عالی ملکی منتشره جریده رسمی
شماره (۱۲۶۵) سال ۱۳۹۶ ملغی
می گردد.

خخه نافذ دی او په رسمي جریده کې
دې خپاره شي او د هغه په نافذېدو سره
د ۱۳۹۶ کال په (۱۲۶۵) گڼه رسمي
جریده کې خپور شوی د ملکي لوړو
زده کړو د قانون د دوولسمې مادې د
۳ او ۵ اجزاوو تعدیل او ایزاد، د
شپږ دېرشمې مادې (۳) فقره،
اووه دېرشمه ماده او د شپږخلوېنځمې
مادې (۳، ۴، ۵، ۶ او ۷) فقرې او د
نهه شپېتمې مادې (۲) فقره لغو کېږي.

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی
برای مامورین دولت: با ۲۵ فیصد تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی جلد
خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

- **Access to Information Law**
- **Amendment and Addition
to Some Articles of Civil
Higher Education Law**

**Date: 31st MARCH. 2018
ISSUE NO :(1297)**

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library